

Confabula

Magyar Orvostudományi Társaság
Magyar Orvostudományi Társaság
Magyar Orvostudományi Társaság
Magyar Orvostudományi Társaság
Magyar Orvostudományi Társaság

XII. évfolyam, 6. szám

Ők is emberek:
dr. Bajnóczky István
Közös érdek
Mozgóképek
Múltságos dolgok

Orvosi polihisztorság?!

Áthallgatási lehetőségek

confabula

A Pécsi Tudományegyetem
orvostanhallgatóinak lapja

Főszerkesztő

Prépost Eszter
pRp@maffia.hu

Felelős szerkesztő

Vastag László
vasco@medstud.pote.hu

Olvasó szerkesztők

Bánfai Gábor
Muzsek Zsófia

Címlapterv

Prépost Eszter

Munkatársaink

Altsach Rita
Bálint Irisz Boglárka
Bánfai Gábor
Domány Eszter
Kiss Noémi Klára
Kozma Veronika
Markó Lajos
Muzsek Zsófia
Szukits Sándor
Váncsodi József
Varga Ágnes
Vorobcsuk András

Motor

Zubán Dániel Rafael

Megjelenés időpontja:

2002. április

Szerkesztőség címe

7624 Pécs, Szigeti út 12.
Diákiroda, Confabula
Tel.:(72)536-000/1541
fax:(72)536-111

E-mail elérhetőség

confabula@medstud.pote.hu

Megjelenik 1300 példányban

Készült a Pécsi Tudományegyetem
Általános Orvosi Kar nyomdájában

Tisztelet Olvasó!

Üdvözltem! Hát kijött a 3. szám is ebben a félévben. Ismét próbáltunk érdekes témákat elétek tárn. Reméljük tetszeni fog! Ami nagy örömömre szolgál, hogy megindult a visszajelzések áradata Töletek! Ezt a sok "re" cikk megjelenésében is

tapasztalhatjátok. Ezzel persze nem azt akarom mondani, hogy "Ennyi elég is lesz, köszönjük!", sőt, inkább továbbra is azt szajkózom, hogy írjatok, írjatok és írjatok! Ha nem is cikket, de legalább kritikát, akár pozitívát akár negatívát!! Hadd alakuljunk a Ti ízlésetek szerint. Amúgy tervezzük még egy szám megjelenését ebben a félévben, és jövőre egy teljes külső design váltást, természetesen az alapmotívumaink megtartásával. Ha bármilyen ötletetek van, ebben a témában is szívesen várjuk.

És még egy téma. A szerkesztőségbe nagyon sok egyetemi lap jár, az egész országból. Szóval, ha valakit érdekelne, nyugodtan kukkantson be ide a második emeleti szerkesztőségünkbe és akár itt helyben megnézegetheti, vagy haza is viheti.

Hát mára ennyi. Legyetek jók és tanuljatok, hisz lassan nyakunkon a vizsgaidőszak!

-pRp-

Tartalom:

Egyetem:

Beszéljük meg!	3.
Ők is emberek. Dr. Bajnóczky István	6.
Humsirc oldalak	12.
Fogász oldalak	21.

Vélemény:

Közös érdek	10.
Re:re: Vigyázat rágyújtok!	16.
Re: Confabula kritika 1.	24.
Re: Confabula kritika 2.	25.
Közkívánatra	25.

Kultúra:

Múltságos dolgok	5.
Fülhöz szóló ajánlatok	14.
Mozgókép	18.
Gastro oldal	20.
Readme.txt	22.
Havi nowella	26.

beszéljük meg!

beszélgetés Dr. Nagy Lajos profeszor Úrral az áthallgatási lehetőségekről egyetemünkön

Az előző számunkban Noja már készített egy interjút Dr. Nagy Lajos professzor úr, oktatási dékánhelyetttessel, és ebben az áthallgatás témakörét csak néhány mondat erejéig érintették. Úgy gondoltam, hogy ebbe talán érdemes mélyebben is belemenni, mert erről keveset tudunk. Elméletileg - az integráció következtében - már áthallgathatnánk más karokra, és más karok hallgatói is áthallgathatnak hozzánk. Például ha a biológus szak egyik témaköre pont "passzolna" a mi egyik tárgyunkhoz, felvehetjük-e és ez vajon beleszámít-e az átlagunkba? Ezért kerestem fel professzor urat, és megkérdeztem a véleményét a témáról.

Milyen lehető- ségek vannak jelenleg az áthall-gatásra más karokon és szakokon?

A lehetőség adott, de az orvostanhallgatók nem élnek vele. Arra viszont már van példa - még ha nem is gyakori - hogy a PTE más karainak hallgatói vesznek fel tantárgyat, jönnek hozzánk előadásokat, illetve szemináriumot hallgatni, pl. orvosi pszichológiából, pszichiátriából.

A kredit rendszerű oktatás bevezetésének egyik fontos előnye lesz a hallgatói mobilitás elősegítése, az áthallgatások, illetve a vendéghallgatás rendszerének alkalmazása. Ez a mi karunk hallgatóinak is előnyös lehet. Bizonyára mindenki előtt ismert, hogy három típusú tantárgyból áll majd az ÁOK 6 éves curriculumja. Ezek a kötelező tantárgyak, a kötelezően választandó tantárgyak, végül pedig a szabadon választható tárgyak. A készülő kormányrendelet várhatóan úgy rendelkezik, hogy az általános orvosi szakon a kötelező tárgyak (törzsanyag) a 6 év alatt teljesítendő tananyagnak (360 kreditnek) 80%-át teheti ki, 15% jut a kötelezően

választandó és 5% a szabadon választható tantárgyakra. Mindegyik tantárgy esetén lesz lehetőség az áthallgatásra, de véleményem szerint a hallgatók az elején főleg a 2 kisebb tantárgyi kosárból fognak erre sort keríteni.

Tehát integrálódott egyetemünkön elméletileg van mód arra, hogy áthallgathassunk?

Van erre lehetőség, de mint említettem, alig működik. A jövőben majd a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatunk jobban lehetővé teszi és elősegíti ezt. Persze részleteiben szabályozott lesz minden, s ehhez igazodni szükséges. Tehát a mi hallgatóink felvehetnek tantárgyat másik egyetemen, másik karon, de az itteni tantárgyért felelős professzor jóváhagyása szükséges ehhez. A másik egyetemen elvégzett teljesítmény, vizsgajegy és megszerzett kredit itthon aztán elkönyvelésre kerül. Célserű lesz majd a hallgatóknak előre tisztázni, hogy a másik egyetemen létezik-e a tantárgy, s ha igen, azonos-e tartalmában, óraszámában a pécsi egyetemével (legalább 75%-os azonosság szükséges). A dolgok hivatalos rendezésében az oktatási dékánhelyettes és az Orvostudományi Kredit Bizottság jár el.

Mi a helyzet a vendég hallgatói

státusszal?

A vendég hallgatói státusz most a gyakorlatban alig működik. Viszont lehetővé válik a jövőben, hogy más egyetemen hallgatói (külföldiek is) az előzetes engedélyek megszerzése után vendéghallgatóként beülhetnek az orvostudományi előadásokra és szemináriumokra, sőt végezhetnek gyakorlatot is. De csak olyanokat, amelyeket az orvosi titoktartás szabályai lehetővé tesznek.

Szerezhető-e másoddiploma ezekkel a feltételekkel?

Én úgy gondolom, hogy az orvosképzés rendszere és magas követelményei nem teszik lehetővé paralel másoddiploma megszerzését.



Hogyan hallgathatnak át hozzánk más karok hallgatói?

Amint eddig is utalás történt rá, a fenti szempontok alapján számukra is lehetőség van idejönni, áthallgatni, vagy vendéghallgatóvá válni. Szeretettel várunk és fogadunk mindenkit, aki a Pécsi Tudományegyetem orvoskarán akar ilyen módon tanulni. Természetesen ennek a rendszernek a felfutása, elterjedése növeli egyetemünk, karunk rangját, azt jelenti, hogy a pécsi orvostudomány, vagy annak egy-egy tantárgya híres, ide érdemes jönni, és azt itt felvenni, meghallgatni. Feltétele természetesen, hogy orvostudományunk színvonala, a képzés - főleg a klinikai gyakorlatok - körülményei, feltételei, következtetések eredményessége tovább emelkedjen. Néhány diszciplína vonatkozásában ez sürgető követelmény.

Tehát ez a diák nálunk fog vizsgáznia, és a vizsgája alapján kapott kreditet a saját egyeteme el fogja fogadni?

Igen. Itt vizsgázzik (de azért anyaegeteme is számon kérheti tudását bizonyos vonatkozásokban), és el fogják fogadni otthon kreditjeit, ha a 75%-os tantárgyi azonosság fennáll, és ha az anyaegetem egyéb szabályainak, rendeleteinek megfelel áthallgatása. Amint említettem, az orvosi titoktartás szabályai rájuk is vonatkoznak. Orvostanhallgatók esetén - akik esküt tettek valamennyi egyetemen a betegekre vonatkozó etikai szabályok betartására - az áthallgatás egyszerűbb, szélesebb körű, mint más karok hallgatóinak esetében.

Mennyiben változnak meg a most meghirdetett kreditpontos kurzusok a jövőben?

Mi viszonylag jó helyzetben vagyunk, hiszen évekként ezelőtt kötelezően bevezettük a kreditkurzusokat. A többi egyetemen nehezebb helyzetben vannak. Több ok miatt is igaz ez az állításom. Ezek egyike, hogy meglévő kurzusaink lehetőséget adnak arra, hogy a fontosabbakat ebből kiemelve a második tantárgyi kosarunkat jórészt feltöltsük velük. A megmaradó kreditkurzusok alkotják a harmadik, a szabadon választható, tantárgyainkat.

Szükségesnek látom viszont, hogy visszatérjünk a kurzusok meghirdetésének szigorúbb követelményeihez. Az Oktatási Bizottság a napokban hozott létre egy háromtagú szakértői testületet ennek kimunkálására.

Ezeknek a kurzusoknak is lesz záróvizsgája?

Záróvizsga nem, de valamilyen vizsga, számonkérés igen. A kredit ugyanis csak akkor szerezhető meg, ha a diszciplína leadása számonkéréssel, tudásellenőrzéssel zárul. Ez mindegyik tantárgyra vonatkozik, tehát a szabadon választható kurzusokra is.

Azt olvastam, hogy a kreditrendszerű oktatás felmenő rendszerben lesz bevezetve. Akkor a felsőbb évfolyamoknál az áthallgatás hogyan valósulhat meg?

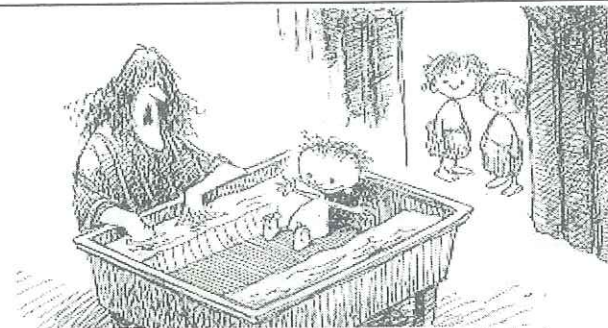
Várunk egy utolsó, fontos kormányrendeletre, amely 10-12 releváns szempont alapján meghatározza a kreditrendszer bevezetését az orvosi egyetemeken is. Ebben arról is szó lesz, hogy milyen módon legyen bevezetve az új oktatási szisztéma. Az előzetes hírek szerint a rendelet felmenőrendszerben történő bevezetést írja elő (vagy csak javasolja?). Majd meglátjuk. Magam mindenesetre a felmenőrendszerben való bevezetés mellett lennék még akkor is, ha az azonnal, mind a 6 évfolyamot érintő bevezetésnek is vannak előnyei. Ezek azonban szerintem elmaradnak a hátrányokhoz képest.

Tehát akkor a felsőbb évfolyamoknál nem lesz gyökeres változás, így gyakorlatilag áthallgatni sem tudnak.

De tudnak, tudnának, de nem a kredit szisztéma szerint. A rendszerre és a jelenlegi gyakorlatra az eddigiekben már utaltam.

Ezt sikerült megtudnom az áthallgatásról. Remélem sikerült kielégíteni a kíváncsiságotokat. Ha a kormányrendelet szerint felmenő rendszerben kerül bevezetésre a kreditrendszer, mi nem élvezhetjük ennek az előnyeit.

-V. Andris-



Mózeském, bárcsak egyszer úgy tudnál megfürdeni, hogy vizes is lennél !

Piroska sétál a nagymamájához és egyszer egy hang szól ki a bokorból:

- Mi van a kosaradban?
- Bor meg kalács.
- És még?
- Egy terítő.
- Te mondd, papír nincs?

- Mi a különbség a Windows 98 és a ló**ar között?
- A ló**arból ki lehet lépni.

Műtszágos dolgok

A kék babák megmentése

Mint emlékezhetek, ott hagytuk abba a történetet, hogy Helen Taussig gyermekkardiológus megkérte Alfred Blalock sebészt, hogy dolgozzon ki egy műtéti eljárást a Fallot-tetralogiás babák számára.

A 44 éves Blalock a Johns Hopkins Egyetem sebészeti klinikájának vezetőjeként nagy gyakorlatot szerzett érvarratok készítésében. Foglalkozott a Botallo-vezeték nyitva maradásának kérdésével is; kutyákon dolgozta ki eljárását: az első láb vérellátását szolgáltató, az aortából eredő artériát

bevarrta a pulmonalis artériába, ezzel mesterségesen hozott létre a Botallo-vezetékhez hasonló összeköttetést.

Blalock nagyon sokat köszönhetett a f r o a m e r i k a i asszisztensének, Vivian Thomasnak. A fiatalember pénz híján nem végezhetett el az orvosi egyetemet, ezért keresett olyan munkát, ahol hasonló tapasztalokra tehetett szert. Lényegében ő foglalkozott az állatkísérletekkel –

Blalock csak pár alkalommal volt jelen-, valójában ő vitte tőkélyre az érműtétet.

Most már emberen is el lehetett végezni az operációt: elsőként a 15 hónapos Eileen Saxont tették műtőasztalra 1944. november 29-én. Csak 4,3 kg volt a testsúlya, már szinte a halálán volt. Blalock operált, de kéznél volt Thomas is; a műtétet természetesen Helen Taussig is végignézte, kíváncsi volt, hogy a gyakorlatban mennyire hasznosíthatók elméleti ismeretei. Az operáció után a kislány két hétig élet és halál között lebegett, tüdeje többször is összeesett a hirtelen új terheléstől. Azután javulni kezdett az állapota, és 1945.január 25-én egészségesen távozott a kórházból. Mielőtt azonban nyilvánosságra hozták volna eredményeiket, még két

gyermeket operáltak meg sikeresen.

1945 februárjában Blalock és Taussig közölte az eseményeket a *Journal of the American Medical Association*-ben. 1950 végéig Blalock és munkatársai további 1034 műtétet végeztek el. A kezdeti 20%-os halálozás ekkorra már 5%-ra csökkent. Közben Helen Taussig megírta híres könyvét a veleszületett szívhibákról (*Congenital Malformations of the Heart*, 1947); a könyv a gyermekkardiológusok bibliája volt hosszú időn keresztül. Az azóta Blalock-Taussig-nak nevezett műtétet ma átmeneti megoldásként inkább a

beteg életének megmentésére használják a végleges helyreállításig, amelyet később végeznek el a motoros szívbeavatkozással.

Albert Blalock 1945-ben a National Academy of Sciences tagja lett, az egész világ ünnepelte.

Helen Taussig csak 14 évvel később kapott tanszéket a Johns Hopkins Egyetemen, de ő volt az amerikai kardiológusok egyesületének első női elnöke, és végül tagja lett az akadémiának is.

1963-ban vonult vissza tanszékéről, de továbbra is figyelemmel kísérte az 1945 és 1950 között Blalock-Taussig műtéten átesett betegeket. A 779 betegből 1970-ben 685-ről tudták, hogy a műtétet legalább 2 hónappal túlélte, 441 közülük 20-25 évvel később is életben volt. Helen Taussig egyéb biológiai problémákkal, többek között fejlődéstani kérdésekkel is foglalkozott, a veleszületett szívhibák és a szív ősi fejlődésének elemei közti lehetséges kapcsolatot kutatta.

Irigylésre méltó életet élt, szellemi és testi erejének teljes birtokában érte a halálos közúti baleset 1986-ban, 3 nappal 88. születésnapja előtt.



Ők is emberek

Hálás lehetek a sorsnak, mivel nem csak általános, hanem középiskolában (a Szolnoki Verseghy Ferenc Gimnáziumban) is

Két éve indult cikksorozatunk célja, hogy bemutassuk az általános ismert híres-hírhedt oktatókat, eddig többnyire ismeretlen szemszögből. Mostani számunkban Dr. Bajnóczky Istvánt, az Igazságügyi Orvostani Intézet intézetvezető professzorát faggattuk.....

Mesélne valamit iskoláiról, tanáraitól?

Általános iskolai tanáraink közül a magyar tanárom, Gróf Aichelburg Lajosné, született Liedemann Éva volt rám talán a legnagyobb hatással. (Éva néni, aki akkor jött Ebesről, középiskolai tanár volt, de férjének grófi címe miatt csak általános iskolai állást kaphatott. Férje mérnök volt, és csak a címet örökölte őseitől. Hajdani birtokaikat a szabadságharc után elkobozták.) Éva néni egyszer - valamilyen dolgozatírás során - észre vette, amint én valamit meg akartam nézni a padban lévő könyvből. Odajött mellém, megállt, és - ahogyan legalább is visszaemlékszem - igazán bánatos szemekkel nézett rám, és azt mondta: - Éppen tőled ezt nem vártam. Életemben soha nem tudtam "puskát" venni a kezembe, mert ha ezt már 13 éves koromban, egy tanárom hozzám méltatlannak ítélte, akkor azt nem tehetem. Éva néni félelmetesen jó pedagógus volt, mindig pontosan tudta, hogy kihez, mikor, hogyan kell szólnia, és mit kell mondania.

"válogatott", kiváló tanáraink voltak. Többek közt a latin tanárom, Csanád Vilmos tanár úr, aki már akkor alkalmazta a notesz-módszert, a jegymegajánlást. Egyedül játszotta Plautus Hetvenkedő katonáját, úgy hogy az asztal egyik oldalától a másik oldalra átmenve, közben még a hangját is változtatta. Szédületesen tudott lelkesíteni, és tanítani. Valamelyik érettségi találkozókon aztán megkértük: árulja el mi a titka annak, hogy aki majdnem megbukott latinból, az is igazságosnak tartotta azt a jegyet, és szerette az órákat, és őt is? Erre azt felelte: - Nincs ebben semmi titok, fiúk! Hacsak az nem, hogy én mindig is szerettem azt, amit tanítottam, és azt is, akit tanítottam.

Ez is egy olyan szentencia, amit egy életre megjegyeztem! Hiszen senkibe sem tudom beléoltani annak a szeretetét, és elhithetni annak fontosságát, amiről magyarázok a katedrán, ha én magam nem szeretem, vagy magam sem tartom fontosnak. A jó tanár titka, Csanád tanár úr titka: szereti a diákját, szereti a tantárgyát.

Az egyetemen is csodálatos mestereim voltak, mint például Jancsó Miklós professzor úr, (aki Szolcsányi professzor urat a "kapszaicin útján elindította"), de hasonlóan legendás és kiváló tanárom volt kóréletanból Karády István professzor úr, vagy Láng professzor úr, aki a sebészeti propedeutikát oktatta (aki egyébként

Horváth Örs professzor úr mestere is volt). Ő azt tanította, hogy az orvoslás (de különösen természetesen a sebészet) művészet. A sebészet egy művészi szintre emelt, szent kézművesség.

És végül, de nem utolsónak, szakmai mesterem, Fazekas I. Gyula professzor úr, aki csodálatosan tudott úgy oktatni, hogy nem prédikált. Rendkívül precíz volt. Egyetlen rosszul megfo-



galmazott mondatra is rögtön reagált. Erről is rengeteg történetem van. Egyszer egy kolléga így kezdte a szakértői vélemény első mondatát: - "A rendelkezésünkre álló Megyei Kórház Belgyógyászati Osztályának kórtörténete szerint..." Erre Fazekas professzor úr odalépett a kollégához, melegen megszorította a kezét, és azt mondta: - Gratulálok kolléga! Senkinek fogalma sem volt, miért teszi mindezt? Nagyon értetlenül nézhettünk, mert folytatta: - Magának rendelkezésére áll az egész kórház. Én már öreg vagyok, de ezt sosem sikerült elérnem. Ekkor "esett le a tantusz": rossz helyen volt a jelző, rossz a szórend. Másik ilyen, illetve hasonló eset: egy bonctermi referálást a bonctermes adjunktus így kezdett: - Professzor úr, akkor bemutatom a következő holttestet. Erre ő



odalépett a márványasztal mellé, megragadta a hulla kezét, és így szólt: - Fazekas I. Gyula vagyok. Az adjunktus úr abban a pillanatban javította magát: - Bemutatom az esetet. És ezen megjegyzéseiben nem volt semmi cinizmus, inkább csak finom szarkazmus. Néha kicsit kellemetlenül éreztük magunkat, de megtanultuk a pontos fogalmazás fontosságát, azt, hogy olyan mondatokat szerkesszünk, amit ha más elolvas, pontosan ugyanazt az információt kapja, amit én közölni akartam. Ebben a szakmában a fogalmazás pontossága talán még fontosabb, mint a többiben. Ennek a képességnek, amit Fazekas professzor úr belém plántált, kiváltképp a bíróságon veszem hasznát. Ehhez azonban kétségkívül hozzájárult kiváló magyar tanárom, Éva néni, és latin tanárom, Csanád tanár úr is.

Mi volt az első, orvosokkal kapcsolatos élménye? Mi ösztönözte, hogy erre a pályára lépjen?

Anyámat akkor operálták, amikor én még általános iskolás voltam. Talán éppen betöltöttem azt az életkort, hogy bemehettem látogatni; valószínűleg ekkor érintett meg először az egész léggör. Aztán úgy hozta a sors, hogy másfelé is kacsingattam.

Verseket mondtam irodalmi színpadokon, középiskolai színjátszó szakkörben színdarabokban játszottam. Legelőször általános iskolás koromban, majd gimnáziumi éveim során is. (Talán nem véletlen, hogy már említett tanáraink vezetésével.) A középiskolai színjátszó szakkörben olyan – ma már országos hírnévű személyek – is játszottak, mint Kecskés András, Rideg Gábor, Dozwald János. Egyikük sem lett színész. Egyikük lanton játszik és zenét szerez, másikuk irodalmár, a harmadik fotóival szerzett hírnevet. Szerepelttem Gogol Revizorjában, amelyben a polgármester szerepét játszottam, az Optimista tragédiában, a hajóparancsnokot alakítottam. Igaz, az utóbbira nem kaptunk jó kritikát, de a rólam szóló

passzust a mai napig őrzöm, ami így szólt: "Talán egyedül a cári tisztet játszó fiú érezte meg a szerepét. Visszafogottan, de belső feszültséget ábrázolóan játszott."

Gimnáziumi éveim után a Színművészeti Főiskolára jelentkeztem. Az utolsó rostán - ha hajszál híján is, de - kiestem. Apám - aki feljött Pestre - megvárta a felvételi eredményhirdetését, és csak az után mondta el jövőteli célját: sietni kell haza, hogy elérjem a Szegedre induló legkorábbi vonatot, különben nem érek oda az orvosi felvételre. Gyakorlatilag feszültség és szorongás nélkül (mivel időm nem volt rá, hogy idegeskedjek) indultam felvételizni az orvosira, ami elsőre sikerült is - némi meglepetésemre. No így lett belőlem orvos! Igazságügyi orvos pedig legalább ilyen véletlenül!

TDK-zott esetleg az Intézetben?

Egészen másutt. Műtétes szakmára készültem mindig. Ötödévben, az igazságügyi orvostan szigorlatom után, Fazekas professzor úr felajánlotta, hogy ha bármikor kedvem lenne az intézetbe jönni, szeretettel vár. Ezt én akkor nagy tisztelettel megköszöntem, de nyilván ő is érezte, hogy ez a gondolat engem nem foglalkoztat komolyan. Az egyetemen minden évben kiírták annak a 18-20 embernek a nevét, aki egyáltalán pályázhatott egyetemi állásra. Végzőskor ebben a keretben benne voltam. A klinikán, ahová készültem, a klinika igazgatója közölte velem, hogy "van 3 állás és 5 protekciós, és te nem vagy köztük". Ezek után azt tanácsolta, hogy amíg nem lesz üresedés, menjek valamilyen morfológiai intézetbe, annak hasznát veszem a sebészkezdésben is. Így - élve Fazekas professzor ajánlatával - "elszegődtem" az Igazságügyi Orvostani Intézetbe. Miután Fazekas professzor úr sejtette, hogy az intézetet csak ugródeszkanak szánom, ezért az a kikötése volt, hogy szakvizsgáig ott maradok. Közben ürültek állások a klinikán, de ígéretem kötött. Az utolsó

klinikai ajánlat idején nekem még mindig volt vissza fél évem az igazságügyi orvostan szakvizsgáig, emiatt nem fogadhattam el azt az ajánlatot sem. Aztán - mikor már megvolt a szakvizsgám - jöttek a szakértői vélemények, amelyekért plusz 50-80 Ft-ot lehetett kapni. Ez pedig nagyon jól jött, mivel az albréteért 800 Ft-ot kellett fizetnem, a fizetésem pedig - 30 % veszélyességi pótlékkal együtt - 1430 Ft volt. Ezért is - meg azért is,



mert egy 5 éves diplomával nem szerettem volna beállni a "sor végére" a klinikán - az intézetben maradtam. Csillik professzor úr - aki akkor az anatómia professzora volt Szegeden - egyszer, egy beszélgetés alkalmával, azt mondta: minden tárgyban, tudományban van valami érdekes. Minden helyen érdemes megpróbálni ázni, mert lehet, hogy találunk valamit magunknak. Persze benne van annak a kockázata is, hogy későn derül ki: hiába ástunk. Elgondolkodtatott. Maradtam, és megpróbáltam "ásni". Végül itt ragadtam, ebben a szakmában. Több, mint 10 évig albréteben laktam, orvosként bérlakást vagy szövetkezeti lakást kapni Szegeden - még két gyerekkel is - teljesen kilátástalan volt. Hívtak Győrbe, az Igazságügyi Minisztérium által akkor újonnan alapított Igazságügyi Szakértői Intézetbe - igazgatónak. Háromszor annyi fizetésért. Lakást adtak. Fájó szívvel búcsúztam az Egyetemtől, akkor azt hittem: örökre. Egy rutin-intézet élén nagyon keserves erőfeszítésekbe került benmaradni a szakma nemzetközi vérkeringésében. 1993. telén - az akkori oktatási rektorhelyettes, Kellermayer professzor úr meghívása alapján - csillant meg a lehetőség: az egykor elárult álmokat talán visszaszerezhetem. Nagyon sokat köszönhetek az Egyetem akkori vezetőinek. Kelényi professzor úr, majd Bauer professzor úr rektorsága idejére, habilitációs eljárásom elnökére, Tekerés professzor úrra, örökké emlékezni fogok. 1994. óta vagyok az Igazságügyi Orvostani Intézet igazgatója. Még van öt évem az intézet élén - ha megérem. (Pécselt az Igazságügyi Orvostani Intézet igazgatói - mint József Attila versében a mosónők - korán halnak.)

Milyen nemzetközi kapcsolatai vannak/voltak?

Még Győrött dolgoztam, amikor nemzetközi együttműködési szerződést kötöttem a münsteri egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetével. Akkortájt a szípipórázás volt divatban (mivel Magyarországon akkoriban más

droghoz nem igen lehetett hozzájutni). A szípipórázás, azaz a szerves oldószerek központi idegrendszerre, idegsejtekre, májműködésre kifejtett hatásait vizsgáltuk. A kísérletek után a tengerimalacok szerveit feldolgoztuk, egy részüket itthon, más részüket Németországban vizsgáltuk; az eredményeket közösen értékeltük ki. Az állatkísérleteket egyszerűbb volt nálunk végezni, az állatvédők miatt ott már nehezebb volt. Számos előadást tartottam külföldön (akárcsak Varga Tibor professzor úr, a szegedi intézet jelenlegi igazgatója, aki - hozzám hasonlóan - akkoriban az Igazságügyi Minisztérium egyik intézetében, azaz nem egyetemen dolgozott). Akkoriban vettek fel a Német Igazságügyi Orvosok Társaságának tagjai közé (ahová csak két régebbi tag ajánlása alapján lehet bekerülni). Meghívott előadóként éves rendszerességgel tartottam egyetemi előadásokat Münsterben, Hamburgban, Düsseldorfban, és - esetenként - más egyetemeken is. A korosztályom "beleöregedett" a professzori korba. A német társaság évkönyvében én is szerepelek azok között, akiknek ebben az évben "kerek születésnapját" ünneplik. Német nyelvterületen minden tanszékvezetőt évtizedek óta ismerek. Sokukkal huszonéves korunk óta barátok is vagyunk. Az igazságügyi orvostan azonban nem csak a morfológiáról szól. Komoly diskussziók folytak és folynak orvosi jogi kérdésekről, az egészségügyi-, és a közlekedésorvostan jogi kérdéseiről mind nálunk, mind nemzetközi fórumokon is. Ennek "hozadéka" is van/volt. Így tudjuk, hogy más országok jogalkotása mire készül, mi az álláspontjuk egy-egy adott témát illetően. (Jelenleg ilyen például Hollandiában az eutanázia kérdése, amelyről a cikk születése idején lépett életbe a "holland módra úttörő" jogszabály.)

Mesélne valamit a családjáról, önmagáról?

Húgom fiatalon meghalt, ami szüleimet is, engem is nagyon lesújtott, nagyon megviselt. Én csak sokára,

apám talán sohasem tudott egészen felállni. Szüleim közül talán apám volt rám a legnagyobb hatással, aki stílusában nagyon hasonlított Fazekas professzor úrra: a jól elvégzett munkáért, a jól megoldott feladatért nem járt dicséret, ezt egyszerűen természetesnek tekintette. Viszont ha valamit nem tisztességesen csináltam meg, azért szemrehányás járt. Tőle körülbelül 1000 szemrehányásra jutott egy vállveregetés. (Fazekas professzor úrnál ez az arány sokkal rosszabb volt.) Ugyanez rám is jellemző. Főnökként talán ez az egyik legnehezebben elviselhető tulajdonságom. Nem tudok igazából senkit sem megdicsérni, csak magamban konstátálom a dolgot. Talán azért alakult így nálam is, mert ezt szoktam meg otthon is, az intézetben is. Ez vált természetessé számomra. Sokan azt mondják, ha bókólok, az is néha inkább sértésként hangzik, mivel valamilyen felhang érződik ki belőle. (Tudom, hogy nagyon rossz tulajdonság.) Még aki régóta ismer, az is nehezen viseli, de "ez van". Próbáltam változtatni rajta, de olyankor mindig úgy éreztem esetlen vagyok, talán nem is hangzik őszintének a dicséret. Akkor meg félreértik, azt hiszik gúnyolódom. "Akkor inkább semmi." Pozitív tulajdonságom? Talán az, hogy nem szoktam szélsőséges lenni, sem a munkatársakkal, sem a diákokkal. Nem kell attól félni, hogy valamelyik pillanatban elkezdek üvölni, vagy valamit értéken felül fogok becsülni. Azt hiszem, kiszámíthatóak a reagálási módjaim, és ezt jónak gondolom. Ami a megnyilatkozásaimat illeti: jobb szeretem előbb végiggondolni a dolgokat, és csak azután nyilatkozni. Nagyon nem szeretem azt, ha valaki olyan dolgokról nyilatkozik, amelyeket nem ismer, ha véleményt nyilvánít (akár csak magának alkot) olyan dologban, amelyben nincs kompetenciája, és úgy nyilatkozik, mintha az adott témának szakavatott értője, ismerője lenne.

Utódaim? Van egy fiam, egy lányom, és két unokám. Fiam közgazdász, egy banknál dolgozik, lányom gyógytornász az egészségügyben. Ennek megfelelően családon belül is jól látszanak a társadalmi megbecsültség különbségei. Nem csak az egészségügy, de ezen belül az igazságügyi orvostan még nehezebb, igen válságos helyzetben van. Nem csak egyetemen belüli helyzetünk távlatait látjuk borúsán, de a szakma "külső helyzetét" is. A rendőrség és az igazságügyi tárca

szakértői hálózata - jóval magasabb fizetési besorolásai révén - "elszívja" a szakképzett embereket. (A hatályba lépett kórháztvény megvalósulása valószínűleg újabb csapást fog mérni a szakmára, de ezt most itt nem részletezném, mert ez a cikk nem erről szól.)

Ön szerint milyen a jó orvos?

Egy jó orvos elsődlegesen jó ember. De a felkészültség, a jó szándék, az emberség - igaz mindegyik önmagában is alapvető - együttesen sem elég. Tudnunk kell azt, hogy hol van ismereteink, képességeink határa! Mi az, amihez már nem nyúlhatunk hozzá? (A "nil nocere" igazsága!) Mikor van szükségünk más véleményére egy döntéshez? Nincs szörnyűbb és kártékonyabb annál az embertípusnál, aki azt hiszi, hogy ő tud mindent a legjobban. Ennél már csak az gyalázatosabb, aki mindezen fölül még hiú is. Aki tévedéseit nem ismeri be, legfeljebb alávaló; aki fel sem ismeri: szálnalmas!

Elvek, következetesség, szakmai és emberi tisztesség, kollégialitás nem összeférhetetlen fogalmak. Sőt! Én beszélő viszonyban maradtam azokkal a kollégákkal is, akiket az én elmarasztaló véleményem alapján ítél el a bíróság. Ezen a pályán ez nem kevés! Életemben csak olyan konyokot ittam, amit magam vásároltam, vagy barátoktól kaptam születés- vagy névnapomra. A zsebemben csak olyan pénz volt, ami után - amióta ez kötelező - adót fizettem. Ezt talán mások is tudhatták rólam, és ezért választottak meg a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Országos Etikai Bizottságának elnökévé.

El szoktam mondani az ötödévesek utolsó előadásán: az orvosi pályát kétféleképpen szabad csinálni: tisztességesen, vagy sehogy! Nincs baj, amíg az ember egy reggel azt nem érzi: szemközt kellene köpnie azt, aki a tükröből visszanéz reá! Nagyon nagy a baj akkor, ha már észre sem veszi, hogy szemközt kellene köpnie!

Én bízom benne, hogy az általam is tanított generáció észrevenné, de nem lesz mit észrevennie!

Diákat tanítani, valamire megtanítani csak úgy lehet, ha szeretem őket! Valakit gyógyítani, meggyógyítani is csak úgy lehet, ha - legalább felebaráti szinten - az orvos szereti a páciensét. És a legfontosabb - diákban, páciensben, kollégában - mindenk fölött tisztelni az EMBERT.

-Markó Lajos-

- Melyek a nők legkedveltebb állatai?
- Jaguár a garázsban, bika az ágyban, róka a nyakban és egy marha, aki mindezt megveszi.

- Melyek a legbizonytalanabb állatok a világon?
- ??
- A mitévő legyek.

Két rendőr áll a buszmegállóban. Kérdi az egyik:
-Te, mivel megyünk? Busszal, vagy gyalog?
-Hát amelyik hamarabb jön.

-Miért beszélnek az orvosok latinul?
- Hogy a betegek szokják a holt nyelvet.

Kü-
lönleges
alkalom
ez a mai,
ezzel a
gyógy-
móddal

Közös

Érdek

még nem találkoztunk. Érdeklődve álljuk körül a betegágyat (már aki odafér), betapintjuk a hasat – ez igen! Elégedetten állunk odébb, és boldogok vagyunk, hogy végre volt értelme az órának. Még néhány adekvát kérdés, azután irány a ruhatár, vár a húsleves a Xavérban.

Ő pedig ott marad a kórteremben. Vajon neki is nagy élmény volt a gyakorlat?

Az egészségügy szereplői két táborra oszlanak. Eleve bent helyezkednek el az orvosok, a nővérek, az ápolók, a szakasszisztensek, és mi, az orvostanhallgatók is. Ezzel szemben kívülről jönnek be a betegek és a látogatók. (A szakképzetlen kórházi személyzet, azaz a takarítók, a büfések, a ruhatárosok egy átmeneti zónába tartoznak, és egyenként kell kivívniuk, hogy a bentiek közé soroltassanak.) A legtöbb olyan helyzetben, ahol egy bent lévő egy kívülről bejövővel érintkezik, hangsúlyos szokott lenni az a választóvonal, amely kettejük eltérő státuszából adódik.

A kívülről bejövő betegek fontos ismertetőjele, hogy sokszor a nevüket is a "beteg" szó helyettesíti. (Ezen belül további lehetőségek állnak rendelkezésre: nőbeteg, férfibeteg, jó beteg, rossz beteg, fárasztó beteg, stb.) Ugyanígy ők is ritkán nevezik meg az őket ellátó embert, csak doktornőként, adjunktusúrként, professzor-asszonyként, vagy nővérkearanyosként szokták szólítani őket. Személyiségünket a nyelvben nevünk helyettesíti (gondoljunk csak arra, hogy milyen zavaró, ha valaki nincs bemutatva a társaságban, úgy érezzük, nem tudunk kapcsolatot teremteni vele). Akinek a nevét nem mondják ki, az a személyiségét veszti el. A kórházban a bentiek és a kintről bejövők közötti kapcsolat egymás néven szólítása nélkül ijesztően elszemélytelenedhet. Ez annak jó, aki mindenáron fent akarja tartani a két csoport közötti éles határt. Annak a



betegnek és orvosnak, akinek a tekintély számít. Aki szívesen hódol be, amikor kicsi, és szívesen hódít, amikor

nagy. Rosszul teszi, szabadságát veszti el.

Az alaphelyzet a következő. A kívülről bejövő bajban van, amit nem tud egyedül megoldani, ezért segítséget kér a bent lévőktől. *A kintről bejövő ki van szolgáltatóva a bent lévőnek.* Kiszolgáltatottságának legalább négy összetevője van. Először is, a betegség eleve kiszolgáltatott helyzetet teremt. Ezen nem lehet segíteni, ősi ösztön szüli ezt a félelmet. Másodszor is, kiszolgáltatottá tesznek azok a körülmények, amik a kórházban vannak. Nyolcágas kórteremben, rideg vasbeton falak között, harminc ember által használt közös WC-ben lehetetlen otthon érezni magunkat. Aki pedig idegenben van, az fél. Ezen az állapoton már lehetne javítani a kórterem átalakításával, csak rengeteg pénz

meg lelemény kellene hozzá. A harmadik összetevő szakmai eredetű. A kintről bejövő tudása messze elmarad a bent lévő ismereteitől, ezért nem biztos, hogy érti, mi történik vele, és nem tudja ellenőrizni, hogy szakszerűen folyik-e a kezelés. Hiába tiltakozik, ha úgy érzi, romlott az állapota, letorkolják azzal, hogy nem ért hozzá. Itt már könnyebb volna javítani a helyzeten, időt kéne szánni a beteg emberek és hozzátartozók felvilágosítására. Idő persze nem biztos, hogy mindig elég áll rendelkezésre, de azért lehet, hogy több van, mint amennyit erre fordítani szoktak. (Hosszabb távú megoldást a lakosság felvilágosítása jelent, mely folyamat a gimnáziumi

biológia-tanterv átalakításával és a prevenciós tevékenységek kiszélesítésével már megkezdődött ugyan, de még gyerekcipőben jár.) A negyedik az emberi tényező, és ezt lehetne a legegyszerűbben rendezni. Az eleve bent lévőek közül sokan sokszor nem tisztelik az embert a kintről érkezőben. Ahol a betegség körül latin kifejezéseket használva beszélnek meg az anyagot, hogy a beteg azt sem tudja, melyik szervéről van szó, ahol a hallgató a halálos rákbeteg előtt kérdezi meg szenttelen hangon, hogy mennyi ideje van hátra, ahol a kezelt

személynek gyakorlatilag nincs lehetősége megtagadni, hogy rajta mutassák be az anyagot (ugye megengedi, hogy...és már bent is vagyunk), ott súlyosan sérülnek a személyiségi jogok. Elégtételért lehetne jogászhoz fordulni, csak a kívülről jövő sokszor éppen a kiszolgáltatottság miatt nem mernek ujjat húzni a hatalmi helyzetben lévő bentiékkal. Itt jön be a képbe a paraszolvencia, hogy elkerülje a tehetősebb polgár a hátrányos megkülönböztetést. Egy olyan bánásmód reményében fizet, mely amúgy is jár neki.

Ezeket a szerepeket sokszor már mi, az orvostanhallgatók is elfogadjuk. Mivel mi is eleve bent vagyunk, mi is részesülünk az ebből származó tekintélyből, amit egyáltalán nem érdeklünk meg. Ha ezzel azonosulunk, akkor mi is használjuk, sőt, újra is teremtjük azt a határvonalat, ami a két tábor között húzódik. Ha ez bekövetkezik, a mi kapcsolatunk is elszemélytelenedik azzal az emberrel, akivel a klinikán megismerkedünk. Ez pedig óriási veszteség, mert a gyakorlatnak pont az az értelme, hogy az elméletben leegyszerűsítve megtanult dolgokat valós összefüggéseiben is megtapasztalhassuk. Ráadásul mi is részesévé válunk egy embertársunk megalázásának. A "nem a betegséget kell kezelni, hanem a beteg embert" –elv elfogadása a következő hasznokat hozza: csökken a szenvedés az emberséges bánásmód hatására. Ezenkívül az orvos munkája is könnyebbé válhat, mert a gyógyítás folyamatába bevont

páciens akár tevékeny részese is lehet annak, aminek amúgy csak passzív szereplője. Végül pedig az eredményesség is javul, hiszen a személyiség komplex vizsgálatával olyan összefüggésekre deríthetünk fényt, amire korábban nem gondoltunk (lásd például az immunológia és a pszichológia összefüggéseit a legutóbbi évek felfedezései közül).

Ma az orvosképzésben a szomatikus szemlélet uralkodik. Eszerint az ember egyenlő a testével. Ebből következik, hogy elég gyengén tanulunk csak meg együttműködni bajba jutott embertársainkkal. A tananyagban nem része, hogy hogyan lehet meggyőzni valakit arról, hogy szokjon le a dohányzásról és milyen segítséget lehet ehhez megadni. Nem tanuljuk meg felismerni azokat a ki nem mondott családi és társadalmi tényezőket, amik az adott állapothoz vezettek és amik

megszüntetésével a mi munkánk tüneti kezelése csupán. Nem tanulunk meg a halálról beszélni a haldoklóval és a szeretett embert elvesztett hozzátartozóval, ezáltal előfordulhat, hogy akarunk ellenére kegyetlenül fogunk fellépni ilyen helyzetben. Nem foglalkozunk ilyesmivel, mert ezek a feladatok a ködös emberi lélek megismerésével lennének csak megoldhatók, de azzal nem mindenki szeret foglalkozni.

Ahhoz, hogy empátiát tudjunk tanúsítani, szükséges lenne az a gondolat, hogy mi is kerülhetünk ilyen szerencsétlen helyzetbe. Ez azonban nem egészen igaz. Ugyanis azoknál, akik testi-lelki bajukkal orvoshoz fordulnak, ugyancsak döntően számít, hogy az illető kintről jön-e, vagy eleve bent volt. A kintről jövőt hívják *betegnek*, a bent lévő pedig a *kolléga* (vagy *hozzátartozója*), esetleg az *egészségügyi dolgozók* kategóriájába tartozik. Ez pedig döntő különbség. A

kollégának jut elég idő, elmagyaráznak neki mindent és bevonják az őt érintő döntésekbe, nem vizsgálják hallgatók, nehogy felismerjék, az orvosok a nevén szólítják, stb. Persze ezen különbségek egy része érthető, és nem baj, hogy fennállnak, de az is biztos, hogy egy orvos sohasem fogja még betegsége esetén sem ugyanazt átélni, mint az akinek senkije sincs az egészségügyben. Sőt, *tudja*, hogy sem ő, sem rokonai, barátai, és üzletfelei sem fognak soha ugyanilyen kiszolgáltatott helyzetbe kerülni, ezért aztán a *beteg* kórházi megsemmisülése neki nem személyes ügye, tehát minek is javítani rajta.



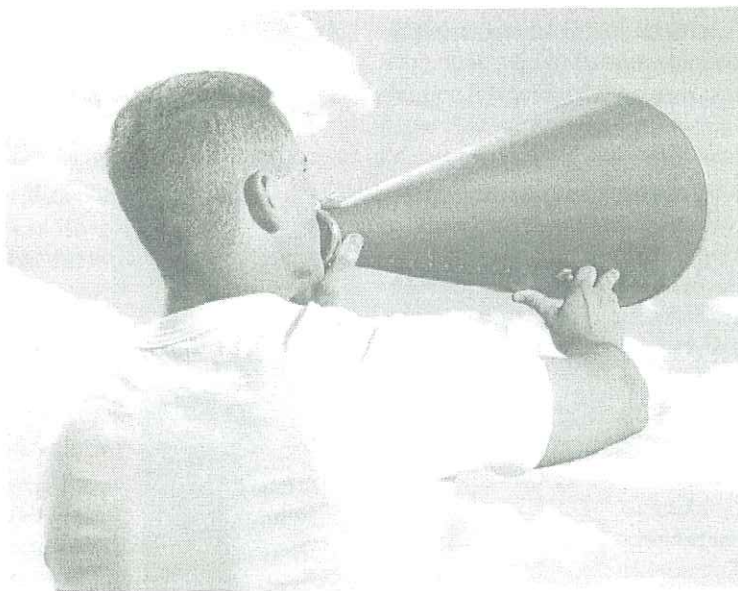
A különböző orvosi szakmák rengetegféle személyiségtípusnak felelnek meg. Egy azonban közös bennük: érdeklődni kell a másik ember iránt. Akinek ez a tulajdonsága nincs meg, az vagy legyen kutató, vagy menjen gyógyszerügynöknek (amit én nem tartok akkora szégyenletesnek, mint általában, a közvélekedés). Azonban közvetlenül a gyógyításban csak az vehet részt, aki képes teljes emberi mivoltában tisztelni a tőle segítséget kérő rászorulókat, akkor is, ha az tenyérbemászó, hízelgő, nővérek után füttyögő diszkós, és akkor is, ha napok óta nem mosdott, fogatlan, gennyes váladékot felköhögő alkoholistá. Szedjük össze magunkat és tartsunk önvizsgálatot, mert a rosszul tanult magatartásunkon csak mi magunk tudunk változtatni. Márpedig erre szükség van a saját és a minket követő nemzedékek jövője miatt is.

HUMSIR C

Oldalak

-Külföldi szakmai gyakorlat-

Tavaly decemberben meghirdettük a külföldi cseregyakorlatos helyeket, a pályázatok beadási ideje pedig februárban volt. Országos pályázaton hat hallgató nyert el helyet, míg a helyi elosztás alapján 43 hallgató utazhat ki. Ebben nyolc extra olyan hely szerepelt, amit csak Pécs kapott Lengyelországba, Wrocławba, mivel a hallgatók tavaly nyáron nagyon jól érezték magukat nálunk. De utaznak hallgatók Németországba, Finnországba, Egyiptomba, Mexikóba, stb. A tapasztalatom azt mutatja, hogy az egyetemen még mindig nagyon sokan nem tudnak erről a lehetőségről. Idén a 43 helyre 55-en adták be a pályázatukat. Sokan jöttek a pályázat lejárata után, hogy: "Ki volt már írva?" Ezért szeretném leírni most, hogyan is történik az egész. Minden év augusztusában van egy nemzetközi találkozó, ahol az országok egymás között szerződéseket kötnek a hallgatói cserelétszámról. Ezután történik a helyek elosztása a négy orvosi egyetem között. A pályázatokat november végén - december elején már kiírjuk, de a beadási határidő mindig csak a vizsgaidőszak után van. Ezután mindenki kap egy pontszámot az eredményei alapján, és felállítunk egy sorrendet. A helyelosztó közgyűlésen - amit februárban tartunk - pedig a sorrend alapján lehet választani a helyek közül. A pályázatot bárki beadhatja, aki tagja az egyesületünknek, a többi nem feltétel. A pontrendszerünk alapján nagyon sok pontot össze lehet



gyűjteni tudományos diákköri munkával, hiszen félévenként két pontot számolunk. Ez különösen az országos pályázatoknál került előtérbe, ahol akinek már volt TDK előadása, illetve rektori pályamunkája, az nagyon jó eséllyel indult.

A gyakorlat során angolul vagy az adott ország nyelvén kell beszélni, ezért pl. 24 pontot kaphat az, akinek van egy felsőfokú és egy középfokú C nyelvvizsgálója. Ha pedig ezekből még nem lenne elég pont, még mindig lehet az egyesületünkön belül munkát végezni. Négy hét CP

munkáért már nyolc pontot a d u n k . Mindemellert barátokat szerzel, és ingyen gyakorolhatsz a n g o l nyelvtudásodat. A másik lehetőség, ha bekapcsolódtok a p r e v e n c i ó s c s o p o r t u n k munkájába, ahol nem csak a p o n t j a i d a t növelheted, hanem g y a k o r l a t i tapasztalatot kapsz abból, hogyan kell

a tudásodat másokkal megosztanod. Valamint még pontozzuk a közösségi munkát is (például HÖK tevékenység, kulturális tevékenység...) Tehát a jövő évi sikeres pályázás reményében előre fel, TDK-ázni, CP-ézni, prevenciózni, vagy éppen a közösségért tevékenykedni! Akik pedig idén már utaznak, azoknak nagyon jó utat és tapasztalatokban gazdag gyakorlatot kívánok!

http://dir.yahoo.com/government/Embassies_and_Consulates/ - a követségekről és a vízum igényről

<http://www.xe.com/ucc/> - valuták friss átváltási ára

<http://www.whatsonwhen.com/> - események rendezvények, világszerte

<http://www.cybercaptive.com/> - internetes kávéházak címei

<http://www.travelintelligence.net/> - világjárók beszámolóí első kézből

CP voltam a múlt nyáron

Mit is jelentett számomra a CP-zés a nyáron? Egy szóval: ÉLMÉNYT! Egy felejthetetlen emléket a nyárnak, a forró napsütötte délutánoknak, melyet hol a strandon, hol pedig városnéző körúton töltöttünk a külföldi diákokkal. A mi feladatunk nem volt más, mint közelebről bemutatni kis hazánkat, az értékeit és minél több színes programot szervezni. A legtöbb diákot persze a főváros és a Balaton érdekli, de volt lehetőség Villány, Debrecen és Szeged megtekintésére is. Jómagam Szegedre mentem, egy észt, lengyel és görög társammal egy hétvégre. A hosszú fárasztó utazás után a helybéliek vendégszeretete fogadott: jó kis magyaros palacsinta és lángos. Szombaton Ópusztaszer, a Feszty-körképet,



majd vasárnap Szeged nevezetességeit láhattuk az ottani HuMSIRC szervezésében. Este egy felejthetetlen szabadtéri előadásban volt részünk a dóm előtt. (Elég hideg volt, úgyhogy a műsor után húztunk vissza a koliba.) Az ottani társaság is vegyes volt: spanyoloktól kezdve finneken át az egyiptomiakig. Számomra megdöbbentő volt, mennyire érdekelte őket minden: az előadás, ahol végig tolmácsolni kellett, a magyar szavak, szokások. Egy biztos, egész eddigi életükben nem ettek annyi paprikát, mint ezen a nyáron. Akikkel visszajöttem a túráról, mindenki azt mondta, hogy megérte. Szerintem is, tapasztalat, barátok, nyelvtanulás és kikapcsolódás, próbáljátok ki, megéri.

-Szöcs Teodóra-

Két rendőr megy az utcán. Szembe jön a pap bekötött fejjel.

- Mi történt, plébános úr?

- Ne is kérdezd, fiam! Reggel, mikor borotválkoztam, bevertem a fejem a frizsiderbe.

Mikor elmegy a pap:

- Te, Józsi, mi az a frizsider?

- Mit tudom én, te jártál hittanra.

A gyerekek tanulják a távol-keleti országokat. Az egyik mond kettőt.

- Afganisztán, Pakisztán.

Mire a másik:

- És aztán, hát aztán.

- Miért vágja el magát a rendőr az arcát borotválkozás közben, amikor csengetnek?

- Hogy tudja, hol hagyta abba.

- Mi az összefüggés a fogkrém és a Windows között?

- ??

- Ha nem megy Call Gates!

- Melyik a legértelmetlenebb gép a világon?

- A villanyírógép!

- ???

- A villát minek nyírni, és ezt még minek gépesíteni!!!

Jobb ma egy szempont, mint holnap egy pontszem!



Á semmi! Csak bébiszittelek!

Fülhöz szülő ajánlatok

THE CULT

A '80-as évek elején az énekes (Ian Arbury) alapította meg a bandát, amelyet akkor pontosan "Southern Death Cult" névre kereszteltek, aztán beszállt a produkcióba Billy Duffy gitáros is és így lett "The Cult"!

1984-ben a "Dreamtime", '85-ben a "Love" gördült ki a "Cult" garázsából, de majd csak a 2 évvel ezután kiadott "Electric"-kel sikerült tarolniuk Amerikában.

A brit csapat tehát ezen a gótikus hangvételű indie rock vonulaton indult útnak, de az igazi sikert a nyers, riffeket felvonultató hard rock hozta meg...

A "Sonic simple"-lel a rajongók extázisa csak fokozódott, majd egy kissé alábbhagyott a lelkesedés az ezt követő "Ceremony"-t hallván. Majd pedig az 1994-ben kiadott, a trió nevét viselő korong már egy szétesőfélben lévő kreációról árulkodott... Ez egy nagyon nehéz, kísérletezős anyag lett, amit a közönség nem igazán tudott megemészteni!

Bár a rockrajongók nagy sajnálatára a zenekar 1995-ben felbomlott, de mint látjuk nem végleg!

2001-re nemcsak szimplán visszatértek, hanem még egy eszméletlenül ütős albumot is összeütöttek "Beyond Good and Evil" címmel.

Miután a tagok Michael Beinhorn producerrel felvették egy Diane Warren dalt a "Gone in 60 seconds" filmhez "Painted on my heart" címmel, mégis arra a döntésre jutottak, hogy váltnak és nem engednek beleszólást a dalszerzésbe... A kivétel erősíti a szabályt, mert végül úgy alakult, hogy két olyan nőta is felkerült a lemezre, amibe úgy mond mások is belekontárkodtak! A "Speed of light"-nál Bob Rock nyújtott egy kis segítséget, Marty Frederiksen és Mick Jones keze pedig a "Breathe" dolgában van benne...

És hogy mi lett ebből az egész feltámadás-ügyből, azt inkább döntsék el magatok!



CHEMICAL BROTHERS

Tom Rowland és Ed Simons még 1989-ben bukkant egymásra a manchesteri egyetem történelem szakán...

A két fiatalemberre akkoriban leginkább a "Two Tone" volt nagy hatással, persze csak a "Kraftwerk" és a "Heaven17" feltűnése előtt.

A lemezlovasok "Dust Brothers" néven kezdték próbálgatni szárnyaikat. Tom hálószobájában aztán sorra kezdték rögzíteni a számokat és lassan virtuális bandává transzformálódtak...



Első daluk a "Song to the Siren", melyet saját erőből adtak ki, megérte a fáradságot!

Andrew Weatherallnek rendkívül megtetszett a munka, és "Sabres of Paradise"-ként meg is jelentette.

1994 tavaszán végre piacra dobhatták a "14th century sky EP"-jüket, amelyen az 1. szám (Chemical beats) hatalmas port kavart az elektronikus zene mezsgyéjén.

A techno dinamizmusával, a pimaszul punkos riffekkel, a nyers hangzással és az elmaradhatatlan house-os feelinggel emelkedtek ki a tömegeből...

Majd hirtelen névváltás következett: a "Dust"-ot lecserélték "Chemicals"-ra! A "Leave home" már ezalatt a signo alatt futott, és el is ért egészen az "UK top 20"-ig. Aztán előbukkant az "Exit planet dust", mely a maga dances energikusságával emeli a magasba az embert. Az albumon megtalálható a már jól ismert úrballada, a "Leave home", az "Alive alone", illetve a táncoslábúak kedvence, az "Exit" is.

'97 elejére a "Dig your own hole" munkálatai befejeződtek, és végre megismerhettük az azóta kultusszá nőtt "Block rockin' beats"-et.

A következő évben 1 mixlemez is nyilvánosságra került, aztán a "Hey Girls, hey Boys" névre keresztelt kislemezük is kijött. A dal a "Gatecrasher-hangulatot" idéző, humoros tétel. A korongon található a kissé "show-szagú" "Surrender" is, ami egy világméretű turnéra röpítette a kémikus fivéreket...

Idén végre friss, ropogós meglepivel rukkoltak elő: a "Come with us" már inkább nevezhető egy érett, leülepedett projectnek, amiben túlteng a futurisztikus optimizmus!

BLINK 182

Kalifornia - mint az már biztosan látszik - egy újabb sikercsapatot szült a hallgatóságnak!



A '90-es évek közepén robbant be a köztudatba a két, mára már kicsit lecsendesedett, legendás punk banda, az "Offspring" és a "Green day"!

A 3 vagány ekkortájt verődött össze, eredetileg "Blink" néven. De mivelhogy egy ír csapat már használta ezt a megszólítást, így a bitorlók módosítottak!

(Ja és a Mark Hoppus féle csapat nevében lévő számnak - a közhiedelemmel ellentétben - az ég világon semmi magyarázata nincs. Csak kellett oda még vmi és kész...)

A "Bad religion", az "All" és a "Descendents" voltak azok a zenekarok a punk muzsika házatájáról, amelyeket irányadónak tekintettek a srákok, és persze az irántuk érzett közös tekintés is hozta össze a bandát!

1994-ben kiadták a "Buddha"-t, a következő évben meg a "Cheshire cat" került a piacra ...

Már '97-ben sejteni lehetett a sikert - miután az MCA támogatásával kiadásra került a "Dude ranch". Ez a project a "Dammit"- nek köszönhetően aranylemez lett!

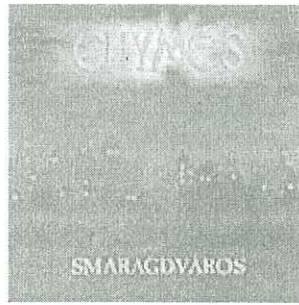
Végül a hármasnak az "Enema of the State" lemez hozta meg az igazi áttörést. Itt sorakoznak olyan befutók, mint pl. az "All the small thing" vagy megemlíthetjük még a "What's my age again?" - t is...

Azért az ehhez a nótához kreált videoklip is hozzájárult az (el)ismertséghez: azóta is ők az ún. vetkőzős banda! (A klipben az örökké éretlen manuskopucéran rohangáltak Los Angeles utcáin!)

És végül itt van a "Take off your pants and jacket", ami akár az előző kiadvány folytatásának is tekinthető, elég ha csak a nyitódalt nézzük! Az ezelőtti korong záróakkordja (az "Anthem") után az "Anthem part two" névre hallgat. De hát miért is kéne mást csinálniuk, hiszen így szeretjük őket, nem igaz?!

GHYMES

Immár több, mint 10 éves múlta tekinthet vissza a 2 testvérpárból és még 1 hímnemű egyedből álló, szlovák nemzetiségű társulat.



Számos produkciójuk közül legtöbbször "legkorábban" talán a "Tűz-ugrás" címmel ellátott kiadványukból kaphatott képet a korántsem mindennapinak nevezhető zenei arculatról...

A dallam és a szövegvilág szinte elválaszthatatlanul kívánja egymást. (És aki még nem tudná, ez az a zenekar, ami megszámlálhatatlanul sok népi "zajkeltőt" alkalmaz.)

A sok jóból mit is kéne kiemelni?! Hát mi mást, mint a "Regé"-t, hiszen ez az az album, amivel egycsapásra ismertté váltak a nagyközönség előtt. Ami pedig szinte mindenkit első hallásra lehangol, az a gyönyörű hegedűszóval végigkísért "Tánc a hóban". De ezen a korongon leledzik még a "Babarózsa" és az "Azért ne bánkódjál" című anyag is...

És az a "Csönd", ami igaz, hogy csend, de mégsem: az életben mindannyiunkat körülvevő alapvető zörejek, egymással összefüggést nem mutató hangok zavaros egyvelege: ingerek, miket a nagy zaj miatt már nem is észlelünk!

Egy másik népszerűvé vált albumuk a "Bennünk van a kutyavér": ezen népdalokat dolgoztak fel gyerekek közreműködésével. (Kiskacsa fürdik, Gergelyjárás, Tani bácsi stb.)

"Mindenki itt van, aki eljött?"

Akkor nézzük meg, mi újság a "Smaragdvaros" házatáján! Első nekifutásra talán érdemes megtorpanni a "Szárnyaskezű szeretők"- nél, a síróhangú szaxofonnal kísért szerelmes suttoágoknál...

És íme a másik kedvenc: a "Vetkőzős dal", a maga "rejtett" vulgáritásával lopta be magát a szívünkbe.

Legújabb megmozdulásuk eredménye egy karácsonyi album volt, melyen a zenét a "Ghymes" szolgáltatta és ismert színészek kölcsönözték hozzá a hangzó szöveget...

Azt hiszem talán érdemes egy próbát tenni!!!

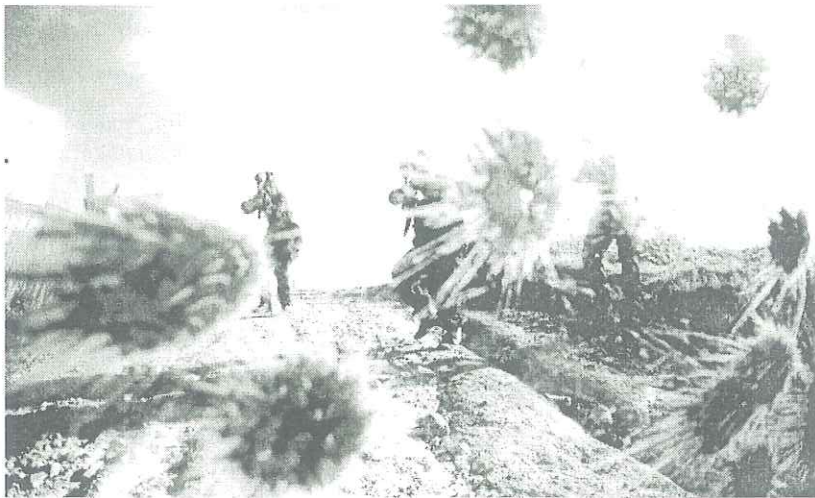
-gi-



Re:re Vigyázat rágyújtok!

Re-re... Utálom az ilyen cikkeket! Utálom a válaszra adott válaszokat, de most mégis tollat (illetve klaviatúrát) ragadtam. Csak az emlékek felidézése végett: hol volt, hol nem volt, volt egy Vigyázat rágyújtok! című cikk, aztán erre megérkezett Garai János doktor Úr válasza, ez pedig most válasz a válasza! Tényleg nem szeretnék állandó Confabula rovatot indítani ebből a témából, de néhány dolgot mégsem hagyhatok szó nélkül. Bár bántónak éreztem a doktor Úr megjegyzését "sete-suta" stílusomról, mégsem kívánom őt követve jelzőkkel illetni írását. Nekem már csak ilyen jutott, mármint stílus, és néhány embernek biztosan tetszik, mint ahogy a doktor Úré is bizonyára tetszik valakinek. Ugyancsak nem szívlelem, ha cikkeimet a "gyanútlan olvasók gyözködésének" titulálják.

Olvasóimról feltételezem, hogy tanult, intelligens fiatalok, akik képesek saját véleményük kialakítására, és nem az enyémet fogják szajkózni. Merthogy ez egy vélemény volt, amivel senkit nem



kívántam semmiről meggyőzni. Egyetlen célom az volt, hogy olyan dolgokra hívjam fel a figyelmet, amiket én zavarónak tartok. Nem kell velem feltétlenül egyetérteni, de örülök ha elgondolkodnak az érveimen. Amennyiben a doktor Úr figyelmesen végigolvasta volna cikkemet (ami szerintem egy válasz megírása előtt ajánlott), és nem csak végig futja azt, rögtön kihagyhatta volna a törvénszegő magatartásra vonatkozó utalásait. Semmiféle törvénsértésről nem beszéltem, nem arról írtam, hogy mindenhol engedélyezni kellene a dohányzást. *A cikk nem arról szólt, hogy töröljük el a dohányzásra kijelölt helyeket, hanem hogy alakítsunk ki kultúrált környezetet a dohányzók számára!* Azt sérelmeztem, hogy a XXI. században esőben, hóban, hidegben kell rágyújtanunk az udvaron, mert a legtöbb

helyen elutasítják, hogy az épületeken belül alakítsanak ki dohányzásra kijelölt helyeket. Pedig szerintem nem kívánna sok anyagi ráfordítást! Elég lenne egy legalább ablakkal rendelkező, néhány négyzetméteres dohányzó helyiség ahhoz, hogy ne érezzem úgy, mintha megbüntetnének törvény adta jogom gyakorlásáért. Nem akarok jogi kérdéseket feszegetni, ez nem az én asztalom, de diszkriminatívnak érzem, amikor kiküldenek az udvarra rágyújtani, és nem teremtik meg számomra azokat a kultúrált körülményeket, amik korunkban, elvileg minden embert megilletnek.

Végül még két személyes reagálás. Meghatott Garai János doktor Úr aggodalma a fogamzó képességemet illetően! Köszönöm, hogy betekintést engedett a

dohányzásnak a magzati fejlődés korai szakaszára kifejtett hatásáról, bár mindez megint elkerülhető lett volna, ha kicsit jobban odafigyel írásomra. Nem azt írtam, hogy akkor hagynám abba a dohányzást, ha kiderülne, hogy terhes vagyok, hanem azt, hogy

a leszokásra számomra a legjobb érv egy terheesség tervezése lenne. Tervezés, nem pedig "akut" terheesség! A mai világban, amikor a nők jelentős része védekezik a teherbeesés ellen, és kiváltképp az orvosi szakmában, ahol a gyermekvállalás gyakran nehezen egyeztethető össze a munkával, egyáltalán nem tartom ritkaságnak, hogy valaki előre megfontolt szándékkal essen teherbe. Szerény elképzelésem arról szólt, hogy amennyiben majd egyszer gyermeket szeretnék, még a fogamzásgátlás abbahagyása előtt letenném a cigarettát.

Az utolsó megjegyzésem pedig az állítólag "nyomdafestéket nem tűrő" eldobom a petefészkeimet kifejezésre vonatkozik. Tisztelt doktor Úr, ez nem az Élet és Irodalom különszáma, ez az orvostanhallgatók lapja, akik világában gyakran előfordul a petefészkek

kifejezés. Ha ovariumot írok az nyomdaképesebb lenne? Nem tartom szerencsésnek a párhuzamot a férfitársaim telt t.kére vonatkozó megjegyzéssel, elvégre a t.k mégsem anatómiai megjelölés, míg a petefészkek egyáltalán nem tekinthető argó kifejezésnek. Nem hiszem, hogy kifejezésem a hallgatók közül bárkinek is sértette volna ízlésvilágát, de amennyiben mégis, elnézésüket kérem, és leszögezem, hogy kizárólag a saját ovariumomról nyilatkoztam, kerülve minden általánosítást nőtársaim szaporító szerveivel!

Végül köszönöm, hogy a doktor Úr megpróbálta "boncolgatni motivációimat", így kitalálandó az "íromány" valós üzenetét, bár ez engem a gimnáziumi irodalom órákra emlékeztetett, amikor verselemzés címén megmagyaráztuk, hogy mire is gondolt az adott költő, amikor sorait papírra vetette. Nem szeretném a doktor Urat kiábrándítani, de nem volt rejtett hátsó

üzenetem! De ha lett volna, bizonyára hasonló lett volna a doktor Úr elképzeléséhez, mert az nagyon jól kidolgozott! Egyébként nem értem, hogy egy szerinte "sete-suta íromány zavaros fejtegetései" háttérben miért feltételez mélyenszántó gondolatokat.

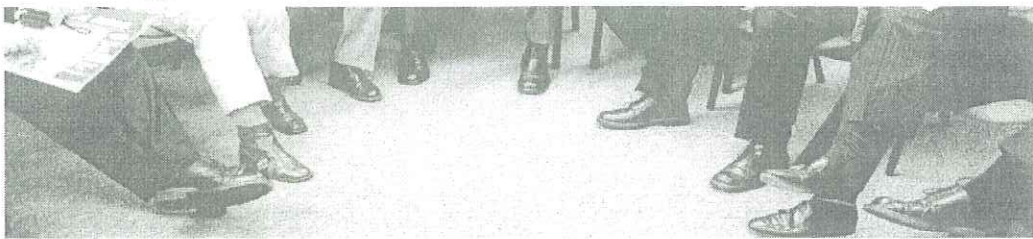
Lehet, hogy tényleg igaza van Garai János doktor Úrnak, miszerint "elvettem kicsinység a súlykot", de amikor az igazi felnőttek ismertető jegyeit magyarázza el, kissé leereszkedő stílusban, és a pályamódosítás állandóan fennálló lehetőségére hívja fel figyelmemet, furcsamód egy bizonyos bagoly és veréb története jutott eszembe.

Az "igazi felnőttek" viselkedésének vajon nem része, hogy véleményünket a másik fél lekicsinylő sértegetése nélkül fejtsek ki?

-GLELE-

Anatómus - Medikus találkozó

beszélgethettek anatómia oktatóitokkal



a "B" kollégiumban Április 17. 19 órától

Kérdéseiteket a Confabuládba és az Anatómia Intézetben elhelyezett ládába dobhatjátok.

Teával és forralt borral várunk Benneteket!

Mozgóképek

Memento - Emlékezz Sammy Jankinsre! -

Aki olvasta neuropszichológiából Ralph Mistlberger és H. M. esetét, az már most, különösebb bevezető nélkül is sejtheti, hogy miről szól ez a film. (Aki nem emlékszik...: H. M. egy férfi volt még a 90'-es évek közepén, akinek fiatal kora óta fennálló és egyre súlyosbodó epilepsziája miatt eltávolították mindkét oldalt a mediotemporalis kérgét (+ az ez alatti terület struktúrái is sérültek) és emiatt súlyos anterográdn amnézia alakult ki nála. Ralph M. szintén e kor szülötte, aki viszont kora egyik leghíresebb neuropszichológusa volt. Nála egy baleset következtében átmeneti poszttraumatikus anterográdn és retrográdn amnézia klinikai képe fejlődött ki (kicsit ironikus, hogy az egyetlen, amire emlékezett, az H. M. esete volt, és csak az járt a fejében, ő is ugyanúgy fog járn).

Ezen rövid bevezető után igazából nem lenne nehéz vázolni az alaptörténetet. Az egyetlen probléma csak az, hogy hosszú, film utáni beszélgetések során sem sikerült egyértelműen eldönteni, hogy mi is lehet az igazi történet. És ezért (is) remekmű.

Azt az elején rögtön megjegyezném, hogy a mű kb. 3 cselekményszálra osztott (legalább is szerintem célszerű a film közben ezeket elkülöníteni és a végén valami szintézisre törekedni). Az egyik a hősünk jelene - mivel az elbeszélés módja retrospektív, ezért a jelen is úgy jelen, hogy az visszafele az; magyarul a film eleje a vége -. A másik Leonard feltételezett múltja, a harmadik pedig a motelszobás telefonbeszélgetések, amit időben nem sikerült beillesztenem de mindenképp valahol a jelen események szerves része.

A film cselekménye egyik értelmezés szerint...(VerN°1):

Adott Leonard Shelby, aki hivatását tekintve "nyomozó", fő területe pedig a biztosítási csalások.

Munkája során megismerkedik egy rendkívül érdekes esettel (Sammy Jankinsről van szó), akinél az orvosok anterográdn memória kiesést állapítottak meg, ennek ellenére Leonard azt állítja, hogy Sammy betegsége csupán lelki és nem fizikai, és szerinte képes új emlékeket

létrehozni (tehát szimuláns). Sammy felesége összeroppan, "öngyilkos" lesz. Leonardot előléptetik, Sammy elmegyógyintézetbe kerül. A sors iróniája, hogy Leonardékhoz betörnek, feleségét megölik, ő pedig súlyos agysérülést szenved, mely következtében képtelen lesz új emlékeket beépíteni memóriájába (akárcsak Sammy). Előző életéről vannak emlékképei, emlékszik Sammy esetére ennek ellenére azt hiszi, hogy ő képes "normálisan" élni. Egyetlen célja, hogy felesége gyilkosát megtalálja és megölje. Memóriazavara miatt fényképek és feljegyzések (főleg tetoválások) alapján próbál élni.

Kérdés: honnan emlékszik, hogy mit hova jegyzet fel, mit csinált és mit akart tenni 5 perccel ezelőtt. Válasz: sehonnan. Gyakorlatilag random módon, ami feljegyzés a kezébe akad, vagy ahogyan "barátai" irányítják, úgy cselekszik. És ez a félelmetes az egészben. Kész a tökéletes "fegyver" öncélú bosszúállások, piszkos munkák elvégzésére. És ebből építkezik a film.

De ez csak egy rövid, kicsit sarkított változat a sok verzió, találgatás közül. Plusz a sztori ennél is csavarosabb és zavarba ejtően ördögi és mesteri. Sajnos azonban nem áll rendelkezésemre a Confabula mind a 32 oldala, hogy ezeket részletezzem.

A lényeg, hogy csak ajánlani tudom. Egyértelműen helyet kér az alapművek dicső csarnokába. A film a múlt nyár terméke, mégis a Medikus Napok keretében az E.R. mozi műsorán szerepel.

Hosszú idők óta nem találkoztam már olyan filmmel, amely gondolkodásra készítet. Itt végre nem rágják meg helyettünk a filmet. Nem csak egy képhalmaz fut le előttünk százegynéhány perc alatt, hanem egy FILM. De a jelen filmek minőségéről most nem siránkoznék, már csak azért sem, mert vannak ritka gyöngyszemek - mint például ez is -, amelyeket így még megtanulunk még jobban értékelni.

-Markó Lajos-



Barátnő

1.0

Válasz:

Kedves felhasználó, ez nagyon általános probléma. Sokan fejlesztik Barátnő 1.0-jukat Feleség

Kérdés a technical support-hoz

Kérdés:

Tavaly Barátnő 1.0-mat Feleség 1.0-ra fejlesztettem és az új program váratlanul elindította a "gyerek process"-t, amelynek rendkívül nagy a tár- és erőforrásigénye.

A termékismertetőben nem esik szó erről a jelenségről. Ráadásul a Feleség 1.0 minden más programba is beinstallálja saját magát, és már a rendszerindításkor betöltődik.

A különböző programok, úgy, mint Éjszakaipóker 10.3, és Sörivászat 2.5 azóta nem futnak, indításukkor a rendszer összeomlik. Úgy tűnik, nem is tudom kiirtani rendszeremből a Feleség 1.0-t. Gondolkoztam a Barátnő 1.0-ra való visszatérésen, de az UNINSTALL nem működik. Tudnának segíteni?



1.0-ra, gondolván, hogy ez pusztán szórakoztató segédprogram.

Ellenben a Feleség 1.0 operációs rendszer! Így arra tervezték, hogy mindent Ő futtasson.

Ne is próbalkozzon az installálásával!

A Feleség 1.0 későbbi eltávolítása a rendelkezésre álló erőforrások sérülésével járhat.

Néhányan megpróbálták installálni a Barátnő 2.0-t illetve a Feleség 2.0-t, de több problémával találkoztak, mint az eredeti rendszerben. Mások megpróbálták a Barátnő 2.0-t futtatni a háttérben a Feleség 1.0 működésével egy időben.

Sajnos a Feleség 1.0 érzékeli a Barátnő 2.0-t és ez összeütközést okoz, amely a rendszer összeomlásához vezethet. A legegyszerűbb módja a problémák elkerülésének, ha egyik verzióját sem installálja a Feleség szoftvernek, csak a Barátnőt használja.

A Barátnő 1.0, 2.0, 3.0

stb. tökéletesen kompatibilisek egymással és együtt is futtathatók.

A kisleány és a kalóz beszélget:

- Kalóz bácsi, miért van a jobb kezed helyén fakéz, kampóval a végén?

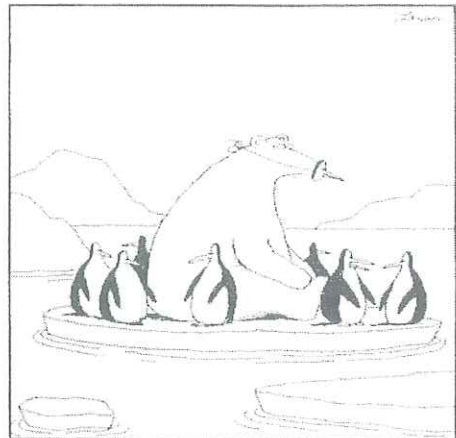
- Tudod kisleány, réges régen, életem első csatájában, elvitte a jobb kezemet egy ágyúgolyó. A hajóács faragott egy fakezet és a végére szerelte ezt a vaskampót, ami részben helyettesíteni tudja a valódi kezemet.

- És kalóz bácsi, miért van a jobb szemed átkötve fekete kendővel?

- Tudod, kisleány, réges régen a második csatámban, ami nem sokkal az első után volt, egy porszem ment a szemembe és hát még nem nagyon tudtam bánni a kampómmal.

- Honnan tudod, hogy a FAX-ot egy szőke nő küldte?

- Rajta van a bélyeg.

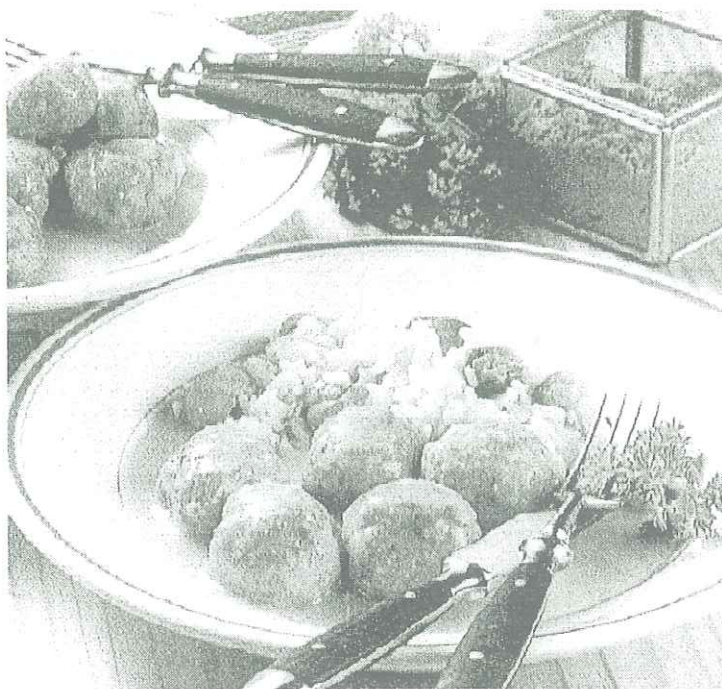


Most meg Ernő tűnt el! Valami furcsa nekem itt!

Gastro-oldal

curry

Biztosan hallottatok már a curryről. Ez a szó két dolgot jelent valójában: a fűszert és az ételt. Ez utóbbi sokféle lehet, tehetnek bele tengeri herkentyűket, fehér és vörös húsokat, zöldegeket. Általában rizssel tálalják. Amit én kipróbáltam, az a "húsgombóc curry szószban" hangzatos névre hallgatott. Ledaráltam 400 g pulykahúst – a recept nem említette külön, hogy milyen állat kell hozzá. Elkevertem két fej apróra vágott vöröshagymával, két tojással, két evőkanál zsemlemorzsával, petrezselymet tettem bele még, sót meg borsot. Ekkor kell jól összekeverni, illetve 3 centiméter átmérőjű gombócokat formálni belőle. Na ez az, ami nekem nem ment. Biztos túl kevés volt a zsemlemorzsza és nem tartotta össze a masszát. Én csak formáltam, formáltam, de nem akart kerekedni. Az olaj már forró volt, tehát beletettem néhány



képződményt, akkor meg leragadtak. Úgy döntöttem, nem vacakolok tovább, beleöntöttem a serpenyőbe az egész cuccot és jól megpirítottam. Hozzátettem még egy evőkanál lisztet és ugyanennyi curryt. Kell bele 1,25 deci fehérbor, én ezt vízzel helyettesítettem, mert szégyenszemre nem volt otthon bor. Jól fel kell főzni, és a gombócokat megpárolni (esetünkben szószt). Jön még bele egy húsvéskocka és egy evőkanál tejszín.

Én vegetát és tejfölt tettem bele jobb híján. Ez egyáltalán nem rontotta el, sőt. A párom főzött hozzá rizst, mert én már nehezen viseltem volna el, ha az sem sikerül rendesen. Tehát legalább a rizs pofásan nézett ki. Viszont a curry amilyen ronda volt, olyan finom. Amíg nem fő az ételben, addig nagyon barátságos barnásnarancs színe van, de amint felhasználjuk, neonsárgába vált. Ennek ellenére

nagyon jó ízt ad az ételnek. Próbáljátok ki!

-Fidel Gastro-



- Rázós dolog ez a szex - mondta a giliszta és kimászott a konektorból.

- Két kolbász megy a sivatagban. melyik a sportriporter?

- A Gyulai.

Tikkasztó kánikula, elviselhetetlen hőség, telt ház a strandon. Egy terbélyes asszony verejtékezik a gyepen, mögötte áll a férje, vézna kis emberke. Az asszony megvetően néz rá:

- Még rendes árnyékos sincs!

Sziasztok! Nos épségben hazaértem Budapestről, és ígéretemhez híven megírom az "élménybeszámolót". Élmény az volt bőven... De sajnos nem a jobbik fajtából. A legtöbben a negyed 3-as IC-vel mentünk fel Budapestre,

Fogász Oldalak

ahova öt óra előtt pár perccel érkeztünk meg, és ahol Tünde várt minket az állomáson. Aztán elindultunk a szállás felé, a Rózsák terén lévő koleszba. Ott bolyongtunk kicsit. Kerestük az épületet. Poénból rámutattam a legrozogábbra. Bejött. Bementünk... hát... Sajnálatos módon nem volt túl megnyerő! Sőt!!! Így inkább mindannyian - mármint azok a pécsiek, akik eredetileg a koleszban aludtunk volna - kerestünk magunknak más szállást, ismerősöknél, barátoknál. Persze ennek megvolt az a hátránya, hogy szétszóródtunk egy hatalmas városban. Az esti program "vacsora és buli a Rezsőben" volt. A vacsi valóban egyszerű volt, ahogy ígérték, "hagymászsíroskenyér". Ez önmagában még nem is lett volna rossz... De hát a

SOTÉ-sok annyira szerettek minket, hogy ujjnyi vastagon kenték a kenyereket foghagymás zsírral, a tetejére pedig maroknyi - amennyi csak belefér - hagyma került. Úgyhogy nem is nagyon fogyott. Viszont volt nagyon jó forralt bor, ittunk is belőle rendesen. Ez persze fokozta a hangulatot. A buli szerintem elég jól sikerült, annak ellenére, hogy a zene néha szélsőségekbe csapott át. Számomra (és a legtöbb pécsinek) 2-kor vége lett a "dárídózásnak". A hazajutás azért sok fejfájást okozott, de Alexnek hála, és ezúton is köszönet neki, ez is megoldódott, és sikeresen hazajutottunk. Sőt, még palacsintázni is megálltunk út közben.

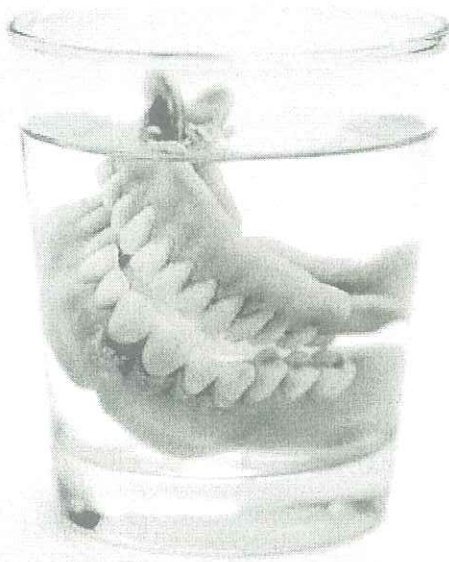
Szombaton 10-kor volt a reggeli a SOTÉ-n, a Nagyvárad téren. Erre sajnos nem sikerült odaérnünk, meg az első előadásra sem, pedig még csúsztak is.

Rezsőben volt, én ugyan nem voltam ott, de meséltek róla... Először is ki akarták dobni a társaságot, és a szombat esti vacsit meg bulit is lefűjták. Végül az ebédet

csak megehették ott a többiek. Ez pedig karfiollevés volt, sajtos pulyka és petrezselymes krumpli. és azt mondták egész jó. A délután mindenki kedve szerint tölthette. Aztán este 6-kor volt a találkozó a Nagyvárad téren a metrónál, onnan irány a Zágrábi úti sportpálya. Ide egy vetélkedőt szerveztek, de nem volt túl nagy a lelkesedés. Gondolom ez köszönhető volt annak is, hogy a dolog szabadtéri szervezésben került megrendezésre. Na és hideg volt, meg kevesen értek oda időre. Ami engem azért nagyon bántott, hogy a pécsiek (már akik ott voltak Pesten) vagy nem értek oda

a vetélkedőre, vagy fogták magukat, és leléptek, mert fáztak. Én is fáztam, untam és elegendő volt... De ott maradtam. Így egyetemünket négyen képviseltük. Míg a másik három egyetem legalább 15 fővel vett részt. Na mindegy! A SOTÉ-t így is megvertük. És különben is, aki nem volt ott, az nem ehetett a "hagymászsíroskenyérből", ami itt is megjelent. :) Az esti "buli" a klinikánál volt, egy kocsmában, amit nem minősítenék. Mi a lábunkat sem tettük be! A vacsora egyébként hidegtál volt, és még itt is kísértett a "HAGYMÁSZSÍROSKENYÉR"! Hát körülbelül ennyi!

Mindenesetre a szervezési hibákból tanultunk, és megpróbálunk javítani is rajta az októberi találkozón, ami nálunk lesz.



Readme.txt



Ez alkalommal egy régi európai kultúrát szeretnék megismertetni veletek. Bizonyára mindannyian ismeritek a keltákat, mégis szinte alig tanultunk róluk valamit a suliban. Ennek egyik oka az, hogy nagyon kevés adat áll róluk rendelkezésre, illetve az, hogy az ókori történelem tanítása csak a görög és a római történelemre koncentrált.

Pedig ha csak azt nézzük, hogy a kelták által lakott terület Itáliát kivéve szinte egész Európát és a Brit szigeteket is magába foglalta, akkor már érdemes lenne egy kicsit többet megtudni róluk.

Ez a népcsoport is az indoeurópai kultúra családjába tartozik, mint például a germánok vagy a szlávok.

Őshazájuk valahova a kaukázusi, indiai környékre tehető. Elterjedésüket tekintve sok vita van, többek között Kína egyes területein találtak sírokat, amik a kelta temetkezési szokásokra utalnak. Egyes kutatók szerint még Dél-Amerikába is eljutottak, ezt igazolja valamelyest az is, hogy a spanyol hódítók az őslakosoktól teljesen eltérő (vörös hajú magas testű) embereket is láttak, ami tipikusan kelta embertípusra utal. Valószínűleg a quechua indánok (az úgynevezett Inka birodalmat alkotó népek ősei) között éltek és katonáskodtak, erre utalnak a környéken található domborművek is, amelyeken tipikusan kelta témák jelentek meg, mint például a halálfej, ami meglepően hasonlít az Európában találtakhoz. Egyes feltevések szerint, amikor Karthágó vereséget szenvedett a római birodalomtól, néhány csoport Dél-Amerikába menekült, és mivel a Karthágó szövetségesei illetve zsoldosai voltak, ők is velük mentek.

Mikor megérkeztek Európába az egyes törzsek

különböző csoportokká olvadtak össze, úgy mint a gallok akik Franciaország déli részén éltek, vagy a bretonok akikről a Bretagne félszigetet nevezték el, illetve a belgák a mai Belgium területén, és nagyobb csoportok voltak még a Balkánon, a mai Spanyolország területén, illetve Svájcban. A szárazföldi keltáktól izoláltan fejlődtek a Brit szigeteken található csoportok, akikre nem hatott annyira a Római birodalom illetve a germánok. Itt is sok csoport alakult ki, egyik ilyen volt az Írország és Skócia területén élő gaélek, Walesben a cornwalliak, Skóciában a kaledónok, a déli-délnyugati részeken pedig a birtonok (a bretonok egy csoportja).

A társadalmukban szigorú patriarchátus rendszer volt, a gyerekek és a nők fölött teljes hatalmuk volt a férfiaknak. Ennek ellenére a nők "jogállása" nagyban eltért a germánoktól illetve a rómaiaktól. Egyfelől ha meghalt a férj akkor az özvegyet megölték a sírnál, másrészt viszont privilégiumokkal is rendelkeztek. Például ha egy fejedelem meghalt, akkor az özvegy vagy a lánya is örökölhette a hatalmát emiatt a férfiak néha az anyjuk nevét örökölték. A nők szabadon választhatták ki férjüket. A nőknek annak ellenére, hogy házások voltak, korlátlanul rendelkezhetek a testüikkel. Például egyes fejedelmek feleségei gyakran ajánlották fel a "combjuk élvezetét" különböző szolgálatokért cserébe. Politikai jogaik is voltak a szövetségeseikkel való tárgyalásoknál és a háború indításába, illetve a békekötésbe ők is beleszólhattak. Római leírások szerint, semmivel sem voltak gyengébbek a férfiaknál, és gyakori volt az is, hogy az asszonyok, megverték a férjüket.

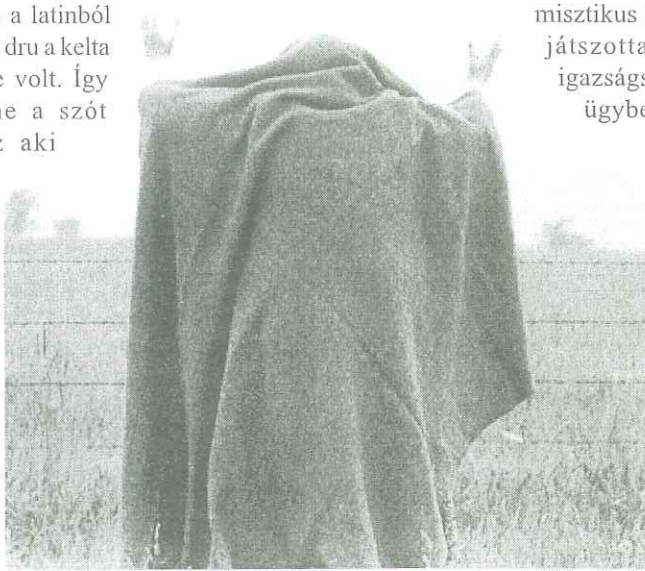
A leírások szerint a kelták két dolgot szerettek nagyon: az egyik a háború, a másik az alkohol. Cassius

Dio szerint a kelta harcosok hevesek és szívósak, ám nem éppen kitartóak voltak. Ha visszavonulásra került a sor, akkor fejvesztve kezdtek menekülni.

Egy pár szót a druidákról.

Maga a az elnevezés a latinból ered:) videre (látni tudni), dru a kelta nyelvben a felsőfok jele volt. Így leginkább úgy lehetne a szót fordítani, hogy "Az aki mindent képes látni".

A druida szó hallatán a legtöbb emberek öreg ősz hajú szakállas emberek jutnak az eszükbe, akik csak varázslással foglalkoznak. Ennél azonban sokkal többről van szó. Tevékenységük köre elég széles volt: mágia, orvostudomány, természettudomány, költészet, politika, filozófia, mezőgazdasági tanácsadó, tanár. Azonban pont ennek a sokféleségnek a következtében, minden egyes druida csak egy területre koncentrált. Így



leginkább tudósoknak lehetne őket nevezni. Kb. 20 éven keresztül tanulták a növendékek az egyes tudományokat. Kizárólag szóban történ az oktatás, pont azért, hogy fenntartsák maguk körül ezt a misztikus légkört. Fontos szerepet játszottak az

igazságszolgáltatásban. Minden ügyben ők döntöttek, hozták meg az ítéleteket. Ha valaki nem volt hajlandó elfogadni a druidák bíraskodását, akkor kiközösítették őket. Ennek rengeteg következménye volt. Lényegében nélkülük a király semmiben sem dönthetett, úgyhogy igazából ők uralkodtak, hasonlóan a maja papokhoz.

Ha valakit bővebben érdekel a

téma, akkor az itzamna@index.hu címre írjon!

-sZs-

- De jól néz ki, kedves mama! Elmehetne modellek egy kínai festőhöz!
- Köszönöm! De miért pont kínai festőhöz?
- Csak ők festenek sárkányt...

Csöng a telefon, a férj veszi fel. Bólogat, majd éktelen röhögésbe kezd. Feleség:

- Ki volt az?
- A kórházból telefonáltak, az anyádat baleset érte!
- És te ezen röhögsz, te tuskó?!
- Tudod mi a baja?
- Mi, te állat?
- Becsípte a mellét a biciklilánc!!!

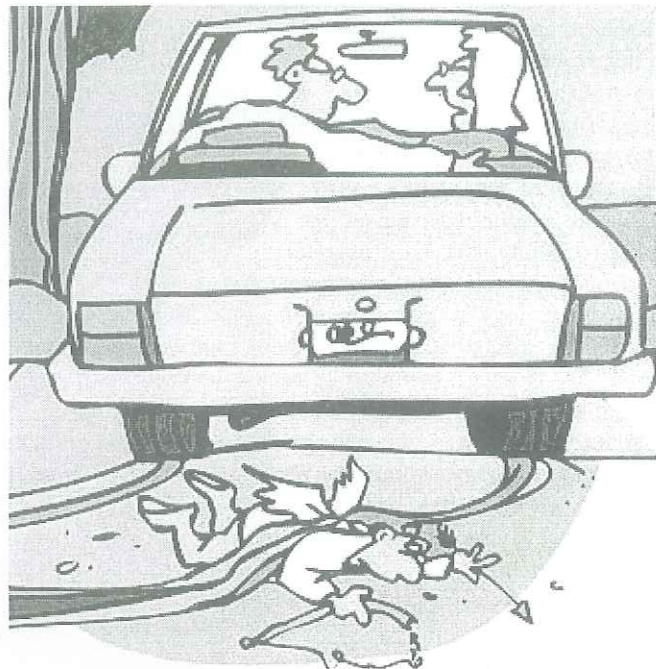
Az agresszív kismalac nyomul a városban az új motorjával. Megállítja a rendőr gyorsajtás miatt és így szól:

- Ez neked 10.000 Ft-ba fog kerülni!
- NEM KELL! TÚL DRÁGA!!!

A vendég az étlapot tanulmányozza, majd megkérdezi a pincért:

- Miért kerül többre három tükörtojás, mint rántotta három tojásból?
- Mert a tükörtojást meg tudja számolni a vendég!

- Két kamera megy a sivatagban. Az egyik összeesik. Mire a másik:
- Na mi van öreg? Felvegyelek?



Hát tudod mit! Inkább csak legyünk barátok !

Re.: Confabula kritika!

Tisztelt Eörsi Dániel!

Először is kezdjük azzal, hogy "Kritika"-d nem nekem címzött, de olvasása közben néhányszor elhagyta kezemet a Confabula, hogy a szoba másik sarkában landoljon, éppen ezért döntöttem úgy, hogy néhány dologra felhívom a figyelmedet.

Bár annak ellenére, hogy életem céljával az orvoslást, a gyógyítást választottam, nem áll tőlem távol az irodalom sem. És még a középiskolából tudom, hogy legkésőbb Karinthy, Kosztolányi óta a vicc - és úgy érzem, neked ez újként fog hatni -, **irodalmi műfaj**. Gondolj bele, hogy pl. egy-egy Örkény-egypercesben is mily groteszk, barbár, embertelen és "mások méltóságába tipró" "poénok" vannak. És ebben az esetben minden, ami benne foglaltatik, kiötlőjének a szellemi terméke, ami a tartalommal kapcsolatban érzett dolgoktól függetlenül **tiszteletre méltó**. És a viccnek is szereplői, és elképzelt szituációi vannak. Ebben az esetben pedig olyan, mint az amerikai film végén a felirat: "A valósággal bárminemű összefüggés feltételezése a képzelet szüleménye." Azt pedig ne várd el tőlünk, hogy minden egyes vicc után is feltüntessük ezt a magától értetődő evidenciát, mint a Tengerentúlon a Popcomon, hogy "Vigyázat, melegítés után forró lesz!" És egy kis esztétika is ide: A komikum, mint esztétikai érték, két fő esetre bontható le: ezek a helyzet- és a jellemkomikum. Mindkettőben a humor forrása a megnevezett (tehát a szituáció vagy a szereplő.) A néző feladata pedig, hogy a komikusan ábrázolt eset, személy értékrendjét **elutasítsa, azaz kinevesse**. Ez pont nem megalázás, hanem tiltakozás, még ha (számodra) nem is oly egyértelmű.

És most vegyük sorra néhány kérdéssedre a válaszom:

A feminizmusban nem vagyok érdekelt, de azt tudom, hogy a nők mind szellemileg, mind fizikailag képesek

ugyanazt a munkát elvégezni mint a férfiak. Ez tény. A különbség (anatómián kívül) a gondolkodás alapvető mikéntjében van, ami valószínűleg a korai társadalomból megmaradt ösztön-csökevényeknek köszönhető: a nő akkori feladata a gyermeknevelés, a lakóhelyhez közeli

gyűjtögetés volt. Manapság hány "pokoli feminista" kerül lelki válságba a "gyerek vagy karrier?" kérdés felvetésekor? Ugye neked is jobban esne, ha a leendő gyermekeddel több időt töltené a leendő feleséged, és nem a munkába rohanna vissza? Az "ösidőkben" férfiaknál a vadászat és a törzs védelme nyilvánvalóan agresszívabb hozzáállást követelt meg. De hogy erről ne lennének viccek?

(TV előtt ül, 8 lába és 6 IQ-ja van, mi az? 4 férfi meccset néz.)

Spekulátor kontra gázkamra: És mégis ki fogja meghúzni azt a határt, ami még megjelenhet? A kritikai érzék mindenkiben máshol szabja meg azt, amelyek össztársadalmi átlagát jóízűsnek nevezünk. És ezt

eddig a Confabula

s z e r i n t e m

betartotta. Hogy

tebenned ez

máshol van – és

l á t s z ó l a g

szigorúbb –

azzal próbálj

meg együtt

élni, de ne

k í v á n d

r á e r ő s z a k o l n i

az ízlésedet a

másikra.



Rendőrök: Hát azért még mindig nem osztogatnak rendőrtudományi Nobel-díjat. (Elnézést, biztos urak... :))

És másodszor az orvoslásról: az orvos feladata, hogy segítsen. De egyáltalán nem mindegy, hogy ezt depressziósan, komoran, agresszíven teszi-e, vagy mosolygósan azért, mert előtte elolvasta a Confabulát és jót nevetett egy viccen, függetlenül attól, hogy egyetértett-e vele, vagy sem. Szerinted melyik módszer a sikereesebb?

-Dombai Péter-

Re.: Confabula kritika II.

Szeretnék egy cikkre reagálni, ami előző számunkban jelent meg "Confabula kritika" címmel. Az illető már többször kifejtette nemtetszését az újság bizonyos dolgaival kapcsolatban. Hát most írásban is megette. Bár ne tette volna ... Azt hiszem, hamarosan ő is így gondolja majd.

Kedves Eörsi Dániel, IV. évf. !

Először is, nem hiszem, hogy valaha is "gázkamrás zsidó viccet" olvastál volna lapunk hasábjain. Erre az ért ügyelünk. (Ha mégis előfordult volna, ezúton kérek bocsánatot mindannyiunk nevében attól, akit megbántottunk vele.)

Másodszor! Én is szöke vagyok (önszántamból) és nő! Mégis tudok nevetni a "szökenős" vicceken, azon egyszerű oknál fogva, hogy nem veszem magamra. Mert, ha jó poén, akkor miért ne?! Amúgy is! Akinek nem inge, ne vegye magára. Márpedig Neked nem kéne!

Mert hogy nem vagy szöke nő... Ugye?!

Aztán, ha minden jól megy, anyós is leszek egyszer. És mint az evidens, mindkét nagymamám anyós (talán anyukám is lesz), mégis jókat nevetünk ezeken a vicceken. De Te anyós sem vagy és nem is leszel. Ugye? Mint ahogy se rendőr, se arab terrorista...

És végül a szerinted férfi sovinszta világról! Én köszönöm szépen nőként meg tudom védeni magam, és a legtöbb nő így van ezzel. Tehát nincs rá szükségünk, hogy Te tedd meg helyettem/helyettünk. Az a bizonyos *feminista* jelző meg nem is mindig annyira negatív megbélyegzés. Én is az vagyok sokszor, ha szükség van rá. Ez egy nőnél még rendben is van. De ha egy férfira mondják, az már gáz! Te pedig nő sem vagy. Ugye? Hát ne legyél feminista se! Megvédjük mi magunkat, ha szükséges. Ha mégse sikerülne, majd szólunk!

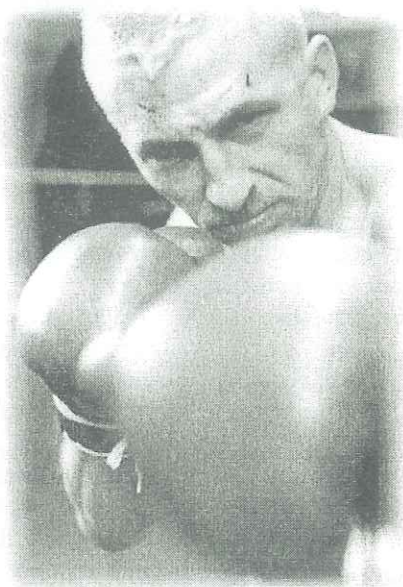
Ja igen! Ami a közvélemény formálását illeti, szerintem mi - az újság - nem formáljuk az olvasók véleményét, mi csak tájékoztatunk. Mindenki írja a cikkeit a maga stílusában, ami itt nálunk elég választékos. Az olvasónak nem kell egyetérteni velem. Egyébként is mindenki megtalálhatja a neki tetszőt, az őt érdeklőt. Ha meg Neked nem tetszik az egész, nem kell olvasnod, NEM VIZSGAANYAG!

- Sofi -

Közkívánata

:: Re - Re - Re ::

Ez egy cikk rövidített változata. Újságunk utóbbi számai részben nyílt fórummá változtak, mármint ami Eörsi Dani és GLELE cikkeit, és az azokra íródott válaszokat és viszontválaszokat illeti. Bár attól függetlenül, hogy mindenki nyíltan kifejezheti véleményét - ebben a gyakran igencsak szabad - világban, szomorú visszajelzéseket lehet hallgatói oldalról. Az olvasók egy része sérelmezi, hogy az írásokban sok a személyeskedés, illetve az "adok-kapok" jelleg, és ez bár növeli az "izgalmas" feszültséget - gyakran ront a hangulaton és



többnyire nem vezet konkrét "megoldásokra". Sajnos ebben van némi igazság. Az igazságért érdemes megküzdeni és "lovagias" is, de a lovagiasság valahol a toleranciánál, és az egyetértésre való törekvésnél kezdődik elvileg. A szerzők itt követték el hibáikat. Félreértések elkerülése végett, nem szeretnék senkit sem megbántani vagy kioktatni, de ez egy egyetemi diáklap, melynek a legfontosabb feladatai, mint a tájékoztatás, szórakoztatás mellett nem feltétlenül tesznek jót ezek a fórumszerű, gyakran sértően éles szavú cikkek. Az igazságnak van egy olyan tulajdonsága, hogy erőltetettebb közegben sem működik jobban, mint békésben.

-Rafi-

Havi Nowella

:: Csendsziget ::

“Három éve érkeztem kereken, fényes cipőben, és olvastam először a feliratot: Köszöntjük Galterlón a csend szigetén. Valójában nem volt sziget, csak félsziget; ötven-hatvan házból álló elhagyatott kikötőváros. Év közben minden zöld volt, nyáron kiégett a fű; egy olajfákkal telített domboldal alján kaptam szállást eleinte. 1915 februárjában, a nagy tenger-alattjáró támadásokkal egy időben hagytam el Magyarországot és menekültem ide, vagyis inkább száműztek. Ez a politikai menekültek egyik szigete.

Mikor megérkeztem, nyomatékosan megkértek rá, hogy senkinek se beszéljek a helyről, magamról, hogy mikor és m i v e l foglalkoztam.

Könnyedén mondtam rá, hogy igen, hisz én is ezt tartottam legjobbnak és miután aláírtam a szükséges papírokat a postán, örökre levettem egyenruhámat. A csend szigete egy pihentető üdülésnek számított első megközelítésben, ahol békében kihúzhatom magam a háború borzalmai alól.

Nagy pezsgő élet, és mindenfajta népek voltak itt, naphosszat beszélgettem Phillippel, és Normannal a tengerről, hajózásról és a nőkről. Ki volt Phillip és Normann? Nem tudom, és már soha nem is fogom megtudni. Ez itt a csend szigete. A lány, akit Jennának hívtak és szeretőm volt itt, szintűgy nem mondott magáról semmit, mint ahogy én sem. Sokáig azt hittem, hogy a “csend” kifejezés egyértelműen arra vonatkozik,

minket, csak a szigetet nem volt szabad elhagyni. Nem is akartuk. Filmeket néztünk, biliárdoztunk, lapos kavicsokat dobáltunk a vízbe, míg védelmünkről több száz katona gondoskodott. Hogy melyik nagyhatalomhoz tartozott a sziget? Már soha nem tudom meg valószínűleg - gondoltam sokszor magamban.

Nem emlékeztem, hogy lett volna ilyen “Galterló”

nevű mediterrán fél-sziget. Ez m i n d i g bosszantott, de az évek alatt elaludt a f i g y e l e m . Fedett, sötét hajón hoztak ide. Jenna lefőzte a reggeli kávémat, és kiültünk a nádteraszra. Még nem jött fel a nap, de a sirályok már vadásztak az ó v a t l a n a b b halakra. Jennát lekötötte a parfé és kávéadagolás, míg nekem lázasan pörögtek a gondolataim, hogy vajon ki ez a lány, és miért létezik ez az éden-sziget egy g a z d a s á g i



válságot okozó világháború közepén, de mindig felhagytam az erőlködéssel, mint most is. Csendben kortyolgattam az italokat, a levegőt, és mindent ami körülvett.

Phillip érkezésem után három hónappal elhívott egy titkos klubba, amit hosszú beszélgetések céljából alapítottak, egyértelmű volt, hogy megőrülünk, ha így megy tovább, és éjszakákon keresztül meséltünk arról, hogy hol és mi zajlik. Rádiót is hallgathattunk, és mindenről tudtunk. Fontos és rangos emberek voltunk egytől-egyig, politikai beosztottak. Hasonlóan alakultak a külvilág felé folytatott beszélgetéseink is, melyre hetente kaptunk lehetőséget. Nappal meg csendben voltunk, és élveztük a védett életet. Jenna később sokat

mesélt magáról, és a klubok jelentőségéről, mert mint kiderült, több is volt a szigeten. Mindezt természetesen titokban tartottuk öreink és védelmezőink előtt, de hogy a "csend szigete" mi is volt tulajdonképp, azt egyikünk sem tudta.

1918 novembere van. A fehérre meszelt házak vakítóan verik vissza a fényt. Phillip, Normann, Steinberg, Horváth és én bután nézünk egymásra és szótlánul ülünk. Egy hete őrzőink is egyenrangúak velünk: most már biztos, hogy vége a háborúnak, akár "haza is mehetünk", együtt törjük a fejünket, hogy mi is történt. Két hete eltűnt az összes nő a szigetről, és szintén értetlenül állunk a tény előtt. Élelmünk fogy, már senki sem támogatja ezt a csodafalut. Mint kiderült, öreink sem tudtak semmiről. Nekik is annyit mondtak csupán, hogy fogják be a szájukat, pénz, ruha meg étel lesz bőven. Úgy váltunk el, ahogy érkeztünk: hirtelen és furcsán. Egy hónappal később keveredtem haza, a vesztesek oldalán."

1919 március negyedikén, az íróasztalomon kicsi hajtogatott levél várt. Durva fordításban a következő: "Egyetlen Jánosom! Bocsáss meg nekem, de tudnod kell róla. Valamit titkon hallgattam el. A lányok és én is csak kémek voltunk, egy olyan közegben, ahol biztosan

szóra nyitják a szájukat a politikai vezetők. Bocsáss meg kérlek!!! A "Csendsziget" angol fennhatóságú, tudatos politikai manipuláció, és mesterségesen kialakított hely volt számotokra. Mi a "vendégmarasztalással" altattuk el figyelmeteket, miközben ti mindent kibeszéltetek egymás közt. Ezeket az információkat a háború ideje

alatt végig felhasználtuk, és nagyban segített minket a győzelemhez. Bár a vesztes oldalon állsz, hidd el, hogy így volt a legjobb. Most lehet, hogy aljassnak tartasz, de én valóban szeretlek és szeretlek ugyanúgy. Te nem vagy áruló; gyere el hozzám. A szökésedhez szükséges okmányaid két héten belül érkez-

nek. Ne gondolkozz, és emlékezz arra a három csodás évre. Neked már semmi keresnivalód nincs ott. Londonban találkozunk, a többit később XXX – "Jenna" (Sue Edwards)"

Beleroskadtam a fotelbe. Újból és újból elolvastam, így ment estig; majd mikor kinéztem az ablakon felocsúdva, eszembe jutottak a csodás, parfés reggelek Jennával. Már csak arra eszméltem, mielőtt újból magamba roskadtam volna, hogy döntöttem.

-Rafi-

Szúnyogmama betakarja, és így csitítja kicsinyeit:
- Ha most szépen elalusztok, holnap elviszlek benneteket a nudista strandra.

A nyúl meg a zsiráf beszélgetnek:
-Te nyúl, tudod, milyen jó, amikor iszol egy pohár

forraltbort és az lecsúszik a hosszú torkodon! - mondja élvezkedve a zsiráf. Ezt elmondja úgy 40-50 étellel, itallal.

Ekkor a nyúl már megelégedi a dolgot, és felnéz a zsiráfra:

- Mondd, zsiráf, te hánytál már?



... vizsgaIDŐszak

*Most kell szellemileg csúcsformában lenned,
mert a ma kihívásaitól függ a jövőd.
Élvezd a szellemi erődöt és fizikai kondíciódat,
amikor teljesítened kell.*

Orvosilag igazolt, hogy a **Pharmaton Vital** serkenti a szellemi aktivitást és a fizikai teljesítményt.

A **Pharmaton Vital** tartalmaz:

- Ginsenget
Növeli a sejtek oxigénfelvételét, így javítja a memóriát, fokozza a koncentrációképességet és a stressztűrést, egyszerre stimulálva szellemi és testi erőnket.
- létfontosságú vitaminokat
Javítják a szervezet anyagcseréjét és működését
- Ásványi anyagokat és nyomelemeket
Támogatják az alapvető testi folyamatokat.

Pharmaton Vital
csúcsformába hoz



Napi egy kapszula.

A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!